

ИНОВАЦИОНЕН ИНДИКАТОР

ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ЗА НУЖДИТЕ НА МОНИТОРИНГА НА ЕВРОПА 2020

Дирекция „Инвестиции, иновации и предприемачество”,
отдел „Иновации и предприемачество”

София, 2012 г.

Методология

1. Определение за иновационен индикатор

Индикаторът се дефинира като *сума на заетите в икономическите сектори, умножена по иновационното представяне на секторите, разделена на общия брой заети в нефинансовата сфера на икономиката.*

Иновационното представяне на секторите се оценява с помощта на секторен иновационен коефициент, отразяващ иновативността на всеки сектор, интензитета на знанията и приноса на сектора към растежа и международната конкурентоспособност на икономиката (секторна производителност на труда). (Приложение 1)

От статистическа гледна точка индикаторът е индекс, който се изчислява въз основа на "кошница" от всички бизнес сектори на икономиката - с изключение на финансовите икономическите дейности – характеризиращи се с иновативност, интензитет на знанията и принос към икономиката, претеглени с техните дялове в общата заетостта в нефинансовия сектор на икономиката. Статистически индикаторът се определя като *секторно представяне на иновациите, претеглено с дела на заетите в сектора в общата заетост в нефинансовия сектор на икономиката.*

Индикаторът е представен като индекс с база 2010 = 100 за ЕС.

За всяка страна, колкото по-голям е дялът на по-иновативните, основани на интензивно знание и производителност сектори на икономиката в общата заетост на нефинансовата сфера, толкова по-висок е индикаторът.

Индикаторът представя структурата на икономиката на съответната страна в условията на повече или по-малко иновативни сектори на икономиката, основани на интензивно знание и производителност.

Измененията на индекса дават информация за развитието на заетостта в повече или по-малко иновативните сектори и тяхното въздействие върху конкурентоспособността във времето.

Индикаторът се подкрепя (обвързва) с *маркер за иновационна динамика*

2. Определение за маркер за иновационна динамика

Маркерът се дефинира като *сума на заетите в бързо развиващите се предприятия на икономическите сектори, умножена на иновационното представяне на сектора и разделена на общия брой на заетите в нефинансовата сфера на икономиката*

Чрез Маркера в Иновационния индикатор се включва аспектът на бързоразвиващите се предприятия. Те се определят статистически с помощта на показатели в рамките на Програмите за предприемачески индикатор (EIP) на ОИСР, Евростат и всички страни, участващи в тях. Тази международно призната дефиниция за бързоразвиващи се предприятия се използва за генериране на статистически данни за демографията на бизнеса и естествено се използва за маркера, макар и с известна специфика. Националните статистически данни за бързоразвиващите се предприятия се основават на националните търговски регистри.

Използваната дефиниция за бързоразвиващите се предприятия се базира на заетостта и е въведена в рамките на Програмите за предприемачески индикатор (EIP). Тя изключва предприятията с минимален ръст на заетостта (до 10%), вместо възприетите до 20% за предприемаческия индикатор. Този по-нисък праг позволява на маркера да покрива значителен дял от икономиката. Следователно, към предприятията с маркер за бързоразвиващи се принадлежат тези със *среден годишен растеж на служителите, по-голям от 10%, в продължение на период от три години, както и с десет или повече служители в началото на периода на наблюдение.*

От статистическа гледна точка маркерът се изчислява аналогично на индикатора: обхващат се икономическите сектори, които се характеризират с иновативност, интензивност на знание и принос към икономиката. Разликата е в това, че маркерът отразява само заетостта в *бързо развиващите се предприятия* във всеки икономически сектор от нефинансовия сектор на икономиката, вместо общата заетост във всеки икономически сектор, защото това е случаят за иновационния индикатор.

За всяка страна, *колкото е по-голям дялът на заетостта в бързо развиващите се предприятия, по-иновативни, основани на интензивни знания и производителност нефинансови сектори на икономиката, толкова е по-висока стойността на маркера.*

Докато индикаторът измерва иновационната интензивност на икономиката в даден момент, с фокус върху високия растеж на иновативните предприятия, маркерът е водещ индикатор за скоростта на структурната промяна към по-иновативна, интензивна на знание и конкурентна икономика.

3. Обосновка за дефиниране на иновациите на секторно ниво

В повечето европейски страни иновативните предприятия се определят въз основа на критериите в Проучването на иновациите в Общността (CIS), което следва насоките на Ръководството от Осло¹. Но идентифицираните в това проучване иновативни предприятия с висок растеж не могат да се използват за изчисляване на иновационния индикатор поради следните причини:

- (I) проучването на иновациите в Общността (CIS) **не обхваща всички сектори на икономиката;**
- (II) редица неевропейски страни не извършват иновационни изследвания и ако го направят, те често разчитат на Ръководството от Осло, но не се възползват от хармонизирани въпросници, както правят европейските страни. Това ограничава международната сравнимост на иновационните данни с тези извън Европа;
- (III) за да бъдат в състояние да идентифицират иновативните предприятия с висок растеж в Проучването на иновациите в Общността (CIS) трябва да има изискване - всяка страна да съчетава проучването на иновациите в Общността с националните бизнес регистри, където предприятията с висок растеж са идентифицирани. Поради **институционални и правни ограничения** от високо ниво това съчетаване не може да бъде направено от някои национални статистически системи във времевата рамка (по-малко от 2 години) необходима за развитието на индикатора.
- (IV) преди всичко, Проучването на иновациите в Общността е **обикновено проучване, което не обхваща всички предприятия**, докато данните за бързоразвиващите се предприятия от националния бизнес регистър не са засегнати от възможните статистически проблеми за представителност. Ако те трябва да бъдат идентифицирани само въз основа на съвпаденията на данните от Проучването на иновациите в Общността с тези от

---

¹ Това ръководство разграничава 4 типа иновации: продукт, процес, маркетингова и организационна иновация

бизнес регистрите, много иновативни предприятия с висок растеж няма да бъдат обхванати.

И накрая, тъй като данните от Проучването на иновациите в Общността не са налични за всяка година, а за всяка втора година, то ако те се използват за идентифициране на иновативните предприятия с висок растеж, индикаторът няма да може да се актуализира ежегодно.

Тъй като няма алтернатива, различна от Проучването на иновациите в Общността за идентифициране на иновативните предприятия, се предлага да се използват националните търговски регистри с цел дефиниране на иновациите на секторно ниво и идентифициране на всички бързо развиващи се предприятия за всеки икономическия сектор. Това има допълнителното предимство, защото икономическият сектор, към който принадлежат предприятията, е част от информацията, включена в търговските регистри. Следователно, измерването на степента на иновативност на икономическите сектори позволява изчисляването на индикатора (и маркера, дефинирани по-долу) *направо от бизнес регистрите*. По този начин се използват многобройните и сериозни предимства на търговските регистри, в които се съчетават лекота и бързина на ползване, бизнесът не се натоварва допълнително, качеството на данните е добро и са съпоставими между страните. Изборът на търговските регистри като единствен източник на данни за индикатора е напълно в съответствие с мерките на Комисията за намаляване на административната тежест и разходите. Това ще постави търговските регистри в центъра на системата за бизнес статистиката.

Трябва да се подчертае, че **целта на проекта** за разработване на индикатор не е да се определи нова статистическа категория "иновативни предприятия", която би послужила като основа за техния правен статут или конкретни политически решения. Целта е да се разработи статистически значим индикатор, който информира за значението на иновациите в икономиката, от една страна, и за значението на комбинацията „висок растеж – иновации“, от друга страна.

4. Изчисляване на индикатора и маркера

4.1. Изчисляване на индикатора

Елементите на индикатора се определят както следва:

Заетост: Тази променлива предоставя информация за броя на заетите.

За нуждите на индикатора се използва *Общата заетост в нефинансовия сектор на икономиката*: брой на работниците и служителите в секторите от В до N и S95, с изключение на сектор К съгласно класификатора на икономическите дейности (КИД 2008).

Иновативни сектори: За нуждите на индикатора са взети под внимание всички сектори на икономиката. Всеки сектор (икономическа дейност съгласно КИД 2008 на 3-то ниво) е представен със *специфичен за сектора иновационен коефициент*, отразяващ степента на неговата иновативност (CIS). Този специфичен за сектора коефициент се изчислява на базата на постигнатите резултатите в сектора - микро-данни, предоставяни от 21 държави за целите на Проучването на иновациите в Общността, както и броя на висшистите, заети в сектора (съгласно проучването на работната сила в 19 страни), които се използват като мярка за наукоемкост на сектора (КИА). Количествената оценка на променливите от Проучването на иновациите в Общността определят действителното равнище на иновациите в сектора. Наукоемкостта информира за иновационния потенциал на сектора, тъй като иновацията по същество е основана на знанието и изисква висококвалифицирани човешки ресурси.

Иновационният коефициент на сектора се определя като резултат от оценката на сектора в Проучването на иновациите в Общността (CIS) и неговата оценка за наукоемкост (КИА). По дефиниция, този специфичен за сектора иновационен коефициент е *един за всички страни*. Иновационните коефициенти са изчислени за всички сектори на нефинансовия сектор на икономиката, т.е. разделите от В до N, плюс S95, с изключение на К, съгласно КИД 2008. Затова, няма икономически сектор, обхванат от Проучването на иновациите в Общността (с изключение на финансовия сектор), който да отсъства от списъка на иновационните сектори, влизачи в изчисляването на индикатора. Иновационният коефициент на сектора е повече или по-малко важен, в зависимост от иновативността на сектора.

Списъкът на секторите, включени в индикатора, и свързаните с тях иновационни коефициенти, са поместени в приложение 2 (Оценка "CIS * KIA"). Различните етапи на метода за изчисляване на тези коефициенти са описани в Приложение 1.

За да се отчете конкурентоспособността на икономическата дейност в страните, секторните иновационни коефициенти се умножават по секторната производителност на труда за всяка страна. Този резултат е различен от специфичния секторен иновационен коефициент и е добавен в Приложение 2 (колона на страната "CIS * KIA * PROD").

Секторна производителност на труда: Тя се определя като съотношение между общата добавена стойност на сектора (коригирана по ППС) и общия брой на отработените часове. Индексът на производителността на труда на сектор *i* в страната *C* се получава чрез разделяне на производителността на труда на сектора *i* в страната *C* на средната производителност на труда в ЕС за всички сектори и страни (източник на данните: EU KLEMS). Този метод за мащабиране на данните запазва относителните позиции на икономическите сектори от гледна точка на производителността на труда в рамките на страната и на всяка страна –членка за всеки икономически сектор.

Използването на секторната производителност на труда позволява секторните иновационни коефициенти да бъдат приведени в съответствие с конкурентоспособността на секторите в отделните страни. В крайна сметка тя отразява икономическите резултати, пряко свързани с иновационните дейности.

Иновационният коефициент на сектор *i*, умножен по индекса на производителността на труда на сектор *i* в страна *C* дефинира *секторния иновационен коефициент *i* в страната *C**.

Фирмите могат да въвеждат иновации във всеки бизнес сектор. Включването в индикатора и маркера само на секторите, определени като иновативни и пренебрегване на другите бизнес сектори (не маркирани като иновативни) би довело до игнориране на иновациите в тези сектори. Ето защо въвеждането на секторни иновационни коефициенти позволява да се вземат предвид иновациите във всички сектори.

Въз основа на въведените по-горе определения (дефиниции) индикаторът се изчислява както следва.

Въз основа на данните от националния бизнес регистър, за всеки сектор съгласно КИД 2008 на 3-то ниво (от В до N и S95, с изключение на K), Националната статистическа служба идентифицира предприятията, както и броя на служителите в тези предприятия. Секторните иновационни коефициенти се претеглят със значението на секторите в икономиката, измерено като дял на заетостта в сектора в общата заетост.

Иновационният индикатор за страната C (IIC) следователно се изчислява по следната формула:

$$IIC = \sum_i y_{ic} \frac{E_{ic}}{\sum_i E_{ic}}$$

където:

E_{ic} е броят на зетите в сектор i в страна C

y_{ic} е иновационният коефициент на сектор i в страната C (т.е. иновационният коефициент на сектор i се умножава на индекса на производителността на труда за сектор i в страната C).

Икономическият сектор i е икономическата дейност (бизнес сектор) съгласно КИД 2008 на 3-то ниво, с изключение на финансовите сектори.

4.2. Изчисляване на маркера

Маркерът се изчислява *само въз основа на зетите в бързо развиващите се предприятия* (включват се предприятията с най-малко 10 служители в началото на периода на наблюдение).

Маркерът за иновационна динамика на страната C (MID_C) се изчислява по следната формула:

$$MID_C = \sum_i y_{ic} \frac{E_{ic}^{HG}}{\sum_i E_{ic}}$$

където:

E_{ic}^{HG} е брой на зетите в бързо развиващите се предприятия в сектор i на страната C

y_{ic} е иновационният коефициент на сектор i на страната C (т.е. иновационният коефициент на сектор i се умножава на индексна на производителността на труда за сектор i в страната C)

E_{ic} е брой на зетите в сектор i на страната C

5 Анализ на тестовите резултати

Според предложената методология всички икономически дейности (съгласно Класификацията на икономическите дейности 2008) от буква В до N, плюс S95, без буква К, получават количествена оценка за своята иновативност (CIS*KIA), т.е. за всяка икономическа дейност (сектор) се изчислява иновационен коефициент. Той е средна стойност, която показва потенциала на сектора да усвоява, генерира и разпространява иновации. Поради тази причина той няма странови аспект. Така, според получените резултати най-иновативни са дейностите „НИРД в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки” (0.82), „Издаване на програмни продукти” (0.66), „НИРД в областта на обществените и хуманитарни науки” (0.62), „Спътникова далекосъобщителна дейност” (0.60), „Производство на лекарствени продукти” (0.58), „Дейности в областта на информационните технологии” (0.58), „Далекосъобщителна дейност по безжичен път” (0.56), „Производство на лекарствени вещества” (0.54) и др. Като най-неиновативни са оценени дейностите по ремонт на компютърна, комуникационна и домакинска техника, услугите в сферата на ветеринарната медицина, транспорта, питейните заведения, търговията на дребно. Тук попадат и дейностите от добивната промишленост, както и производството на кокс и нефтопродукти, всички с минимална стойност на иновационния коефициент от 0.01.

Всички дейности в една или друга степен присъстват в икономиките на отделните страни, но те имат различен дял в общото производство, различен дял в добавената стойност, различна производителност на труда и по различен начин оказват своето въздействие върху конкурентоспособността на съответната икономика, т.е. значимостта на сектора за всяка страна е различна. И когато тази различна значимост намери място в иновационната оценка на сектора се получава секторен иновационен коефициент за съответната страна (CIS*KIA*PROD). Следователно, ако секторният иновационен коефициент „премине” през степента на неговата значимост за съответната страна ще стане възможно сравнението на иновационния потенциал на сектора между страните. По този начин секторният иновационен коефициент на дадена страна може да бъде по-голям или по-малък от специфичната иновативна оценка на сектора. И колкото е по-голям, толкова значимостта на сектора в икономиката на съответната страна, като иновационен, е по-голяма.

И така, при иновативна оценка на „НИРД в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки” от 0.82, максималният секторен иновационен коефициент е в Кипър (3.04), при „Издаване на програмни продукти” коефициентите са съответно 0.66 и

максимум от 2.45 отново в Кипър, при „НИРД в областта на обществените и хуманитарни науки” са 0.62 и максимум от 2.30 отново в Кипър, при „Спътникова далекосъобщителна дейност” са 0.60 и максимум от 3.67 в Люксембург, при „Производство на лекарствени продукти” са 0.58 и максимум от 4.14 в Ирландия, при „Дейности в областта на информационните технологии” са 0.58 и максимум от 2.15 отново в Кипър, при „Далекосъобщителна дейност по безжичен път” са 0.56 и максимум от 3.42 в Люксембург, при „Производство на лекарствени вещества” са 0.54 и максимум от 3.85 в Ирландия и т.н.

На пръв поглед се открояват страни като Кипър, Люксембург и Ирландия, общото между които е това, че са малки икономики, с възможност за гъвкави решения. Но тази оценка е направена само въз основа на определен брой най-иновативни икономически дейности, без да се отчитат останалите около 200 сектора, за които иновациите не са чужди. За да се открият иновативните страни и сектори е необходимо да въведем критерий, който да „отсе” страните, за които секторът е по-малко иновативен в сравнение с останалите страни. Такъв **критерий** може да бъде *„Секторен иновационен коефициент на дадена страна, по-голям с 50% от специфичния секторен иновационен коефициент (обобщената оценка за иновативност на сектора)”*. Този подход позволява да се открият страните, за които даден сектор е по-развит иновационно и по-значим за повишаването на конкурентоспособността на икономиката на страната, в сравнение с други страни.

Като цяло **болшинството страни** изпълняват поставения от нас критерий за секторите, които не са особено иновативни. Така например, за двата сектора, свързани с експлоатацията и операциите с недвижими имоти се оказва, че по **24 страни** изпълняват критерия. При това тук се констатира и максималният секторен иновационен коефициент (между всички сектори и всички страни) от 17.61. Той е свързан с „Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти” и принадлежи на Гърция. Следващият по значимост коефициент е този на Италия (7.04), Франция (3.74) и др.

За далекосъобщителните дейности, както и тези по предоставяне на пощенски и куриерски услуги критерият се изпълнява от **20 страни**. По отношение на производството, преноса и разпределението на електрическа и топлинна електроенергия, газообразни горива и доставяне на води броят на страните е **18**. За дейностите, свързани с производството на лекарствени продукти и лекарствени вещества, които са със сравнително висока иновативност, броят на страните, изпълняващи критерия е **17**. Толкова са страните и за редица други дейности по производство на различни

продукти от химическата промишленост. Следва групата дейности от добивната промишленост (13 страни) и др.

За секторите с най-високи оценки за иновативност - НИРД в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки, издаването на програмни продукти и НИРД в областта на обществените и хуманитарните науки – броят на страните, които изпълняват критерия е **само 6**. Ако се прибавят и дейностите, свързани с предоставянето на информационни технологии и услуги, както и предоставянето на редица специализирани услуги като архитектурни, инженерни, управленски, преводачески, услуги в областта на рекламата, дизайна, фотографията и др. броят на страните не се променя, но трябва да се отбележи, че се запазват и самите страни. Това са Германия, Естония, Кипър, Люксембург, Франция и Швеция.

Логични изглеждат и резултатите, свързани с **дейностите по производство на машини** – обработващи, със специално или общо предназначение. Открояват се 5 страни – Австрия, Белгия, Германия, Люксембург и Холандия. И може би не толкова логични са резултатите за производство на **тютюневи изделия** (тук критерият се изпълнява от 4 страни – Белгия, Ирландия, Холандия и Швеция) и производството на **напитки**, където критерият се изпълнява от 3 страни – Белгия, Ирландия и Холандия. При създаването и излъчването на **радио и телевизионни програми** се откроява само Малта, а при туроператорските дейности и резервации – само Белгия. А при производството на **медицински и музикални инструменти** критерият не се изпълнява от нито една страна-членка. Това показва, че иновационният акцент в сферата на тези продукти и услуги е занижен.

Другият поглед към тестовите резултати е свързан с това за колко икономически дейности дадена страна успява да изпълни поставения критерий. Като цяло това е критерий за оценка на иновационното отношение на страните към отделните икономически дейности. От общо 216 икономически дейности Белгия изпълнява поставения критерий за 130 сектора, Германия за 118 сектора, Люксембург за 107 сектора, Швеция за 103 сектора, Австрия за 92 сектора, Франция за 89 сектора, Финландия за 85 сектора, Холандия за 76 сектора и т.н. Най-нисък резултат се констатира при Литва, където критерият се изпълнява само за 7 сектора, а при Румъния и България резултатът е нулев, т.е. няма нито един сектор, за който да се изпълнява приложения от нас критерий. Изводът е, че страни като Белгия, Германия, Люксембург и Швеция са успели да приложат интензивна иновационна политика към възможно най-много сфери на икономиката (около 50% от икономическите дейности), следвайки

разбирането, че иновациите имат място във всички икономически дейности, а не само в традиционно иновационните.

Предлаганата методология е тествана и по отношение на **Норвегия**, като страна нечленка на ЕС. Като цяло Норвегия показва най-високи резултати в най-иновативните сектори, но впечатляващ е фактът, че за всички 216 икономически дейности се наблюдава изпълнение на поставения от нас критерий. Следователно, иновационната политика на страната се прилага интензивно във всички сфери на икономиката.

Специфичните секторни иновационни коефициенти за **България** са в пъти по-ниски от обобщените иновационни оценки за секторите (CIS*KIA) и се понижават в синхрон с тях. Също в пъти са по-ниски секторните иновационни коефициенти на нашата страна в сравнение с най-добрите постижения на страните-членки. Това ясно личи от таблицата, в която са включени тестовите резултати за първите 25 иновативни дейности.

Може да се направи **безспорен извод**, че нашата страна се нуждае от значително ускоряване на създаването, внедряването, усвояването и разпространението на иновационните дейности във всички сфери на икономиката. Само по този начин може да се промени незавидната позиция, която нашата страна заема между страните-членки на ЕС.

Резултати от тестването на Иновационния индикатор
(извадка с резултати за България)

Водещи иновативни дейности			Специфични секторни иновационни коефициенти CIS*KIA*PROD			
КИД 2008	Описание на икономическата дейност (сектор)	Оценка CIS*KIA	България	Най-добро постижение в ЕС27		
M	721	Научноизследователска и развойна дейност в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки	0.82	0.35	3.04	Кипър
J	582	Издаване на програмни продукти	0.66	0.28	2.45	Кипър
M	722	Научноизследователска и развойна дейност в областта на обществените и хуманитарните науки	0.62	0.26	2.30	Кипър
J	613	Спътникова далекосъобщителна дейност	0.60	0.25	3.67	Люксембург
C	212	Производство на лекарствени продукти	0.58	0.24	4.14	Ирландия
J	620	Дейности в областта на информационните технологии	0.58	0.24	2.15	Кипър
J	612	Далекосъобщителна дейност по безжичен път	0.56	0.24	1.75	Холандия
J	639	Други информационни услуги	0.55	0.23	1.42	Естония
C	211	Производство на лекарствени вещества	0.54	0.23	3.85	Ирландия
J	601	Създаване и излъчване на радиопрограми	0.52	0.22	0.93	Малта
J	602	Създаване и излъчване на телевизионни програми	0.52	0.22	0.93	Малта
C	202	Производство на пестициди и други агрохимикали	0.51	0.21	3.64	Ирландия
C	263	Производство на радио-, телевизионна и далекосъобщителна техника	0.49	0.21	1.43	Финландия
C	262	Производство на компютърна техника	0.48	0.20	1.40	Финландия
C	265	Производство на уреди и апарати за измерване, изпитване и навигация; производство на часовници	0.48	0.20	1.40	Финландия
C	303	Производство на въздухоплавателни и космически средства и техните двигатели	0.48	0.20	1.24	Германия
M	711	Архитектурни и инженерни дейности	0.48	0.20	1.78	Кипър
C	266	Производство на излъчващи електромедицински и терапевтични апарати	0.46	0.19	1.34	Финландия
C	304	Производство на бойни бронирани транспортни машини	0.43	0.18	1.11	Германия
M	702	Консултантски дейности в областта на управлението	0.43	0.18	1.59	Кипър
M	701	Дейност на централни офиси	0.42	0.18	1.56	Кипър
C	264	Производство на битова електроника	0.40	0.17	1.17	Финландия
C	267	Производство на оптични уреди и елементи и фотографска техника	0.38	0.16	1.11	Финландия
G	465	Търговия на едро с компютърна и комуникационна техника	0.38	0.16	0.84	Люксембург
J	619	Други далекосъобщителни дейности	0.38	0.16	2.32	Люксембург

Количествено измерване на иновационните резултати в икономическите сектори (иновационни коефициенти) и таксономия на икономическите сектори

Това приложение представя метод, разработен от ОИСР и използван от Европейската комисия, който позволява да бъдат присвоени иновационни коефициенти на всички бизнес сектори (КИД 2008, 3-то ниво), обхванати в Проучването на иновациите в Общността (CIS) 2008.

Проучването на иновациите в Общността (CIS) има за цел да обхване широк кръг от иновационни дейности - продукти и процеси на развитие, маркетингови и организационни промени. Използваните променливи в него са общо 33 и са разпределени в четири групи (виж таблица 1), отразяващи различни аспекти на иновациите. Те са използвани за да се класират икономическите сектори в съответствие с техния иновационен интензитет. Тези променливи участват с равни тегла, т.е. резултатите от НИРД и маркетинговите иновации участват с една и съща тежест при изграждането на секторния иновационен интензитет. Това дава възможност за преодоляване на разбирането, че иновационните резултати в някои сектори - особено услугите, не са свързани с научноизследователска и развойна дейност, тъй като те традиционно са в производството.

Изчисляването на специфичните иновационни резултати за сектора е проведено както следва:

1. Данните за всички страни се обединяват, но преди това отговорите на фирмите от всички възможни държави се оценяват от гледна точка на тяхната статистическа представителност (предоставена от техните Национални статистически служби). Този подход има основното предимство да е в състояние да представи относителната важност на страните, включени в анализа;
2. Всяка дихотомна променлива², включена в Проучването на иновациите в Общността (CIS 2008), "представляваща" сектора, е получена като съотношение на броя на фирмите, отговорили с "да" от общия брой на фирмите, отговорили на този въпрос. От друга страна, секторите се класират въз основа на средния разход на

---

² Това са променливи, които могат да приема само две значения, в случая 0 и 1

- фирмата, когато те са дали отговор на въпроса за обема на инвестициите или разходите, свързани с иновации;
3. Всички 33 променливи, използвани в Проучването на иновациите в Общността (CIS 2008) са анализирани и включени в 4 различни групи, (виж таблица 1), бизнес секторите са подредени според тяхното относително "представяне", което съответства на тяхната позиция в класирането. По този начин секторът, класиран на първо място получава 182 точки, вторият сектор получава 181 точки (182-1=181) и т.н., докато последният сектор получи 1 точка;
  4. Променливите, които предоставят специфични данни, са мащабираны така, че да приемат стойности между 0 и 1. За тази цел, нормализираната оценка на сектора x (наричана x_{norm}) е изчислен за всяка променлива i по следния начин:

$$x_{norm}_i = x_i / x_i^{\max}$$

където $x_i^{\max}$ е максималната оценка, която може да получи някой от секторите, включен в класирането на променливата i

5. За всяка група j от променливите, където j = [иновационни продукти и процеси, разходи свързани с иновации, организационни и маркетингови иновации, екологични иновации], груповите специфични секторни резултати са изчисляват като средната стойност на резултатите, получени за всяка една от променливите, включени в група j ;
6. В крайна сметка резултатите за секторите, базирани на Проучването на иновациите в Общността, се изчисляват като средната стойност на специфичните за сектора резултати, получени от всяка от четирите разглеждани групи променливи, като по този начин варират между 0 и 1.

Иновацията е винаги пренасяне на материални или нематериални нови идеи и знания. Наукоемките икономически дейности е по-вероятно да бъдат обект на иновации и да предлагат такива с висок потенциал за икономически и социални въздействия. С цел да се отчете ролята на знанията и уменията в иновационния потенциал на даден икономически сектор, оценката за неговото иновационно представяне (въз основа на Проучването на иновациите в Общността (CIS)) се умножава на оценката за интензивността на знанията в този сектор, която от своя страна се определя като дял на висшистите, заети в този сектор (въз основа на Проучването на работната сила 2009-2010 г.) и се нормализират с най-големия дял сред всички сектори. Специфичните за всеки сектор оценки за интензивност на знанията варират между 0 и 1.

На всеки сектор (3-то ниво съгласно КИД 2008) съответства иновационен коефициент (стойности между 0 и 1). Той се получава чрез умножаване на оценката за иновационно представяне на сектора (CIS) и оценката за интензивност на знанията (KIA). *Този специфичен иновационен коефициент* на сектора е един и същи за всички страни (вж. Приложение 2, Оценка "CIS * KIA").

И накрая, *за да се отчете конкурентоспособността* на икономическите сектори в различните страни, за всяка страна, оценката за иновативност на всеки сектор се умножава по индекса на производителността на труда на този сектор в страна. Производителността на труда на сектор *i* в страната *C* се определя като съотношение между общата добавена стойност на сектора (коригирана с ППС) и общия брой на отработените часове. Индексът на производителността на труда на сектор *i* в страната *C* се получава чрез разделяне на производителността на труда на сектора *i* в страната *C* на средната производителност на труда в ЕС – за всички сектори и страни (източник на данни: EU KLEMS).

Този подход дава възможност да се получи специфичен резултат y_{ic} за всеки сектор и страна (вж. Приложение 2). Той се използва като коефициент, наречен *иновационен коефициент*, който се умножаване на: 1) заетостта в сектора на съответната страна - за изчисляване на иновационния индикатор, и 2) заетостта в бързо развиващите се предприятия в сектора на съответната страна - за изчисляване на маркера.

Таблица 1 –Критерии, групи и променливи съгласно Проучването на иновациите в Общността 2008 (CIS 2008)

Критерий	Група	Променлива	Съдържание	Тип	
CIS 2008	Иновационни продукти и процеси	INPDGD	Нови или значително усъвършенствани стоки	Дихотомна, 0/1	
		INPDSV	Нови или значително усъвършенствани услуги	Дихотомна, 0/1	
		NEWMKT	Нови за пазара	Дихотомна, 0/1	
		NEWFRM	Нови за фирмата	Дихотомна, 0/1	
		INPSPD	Нови или значително подобрени методи за производство или производството на стоки или услуги	Дихотомна, 0/1	
		INPSLG	Нови или значително подобрени методи за логистика, доставка или разпространение	Дихотомна, 0/1	
		INPSSU	Нови или значително усъвършенствани спомагателни дейности за процесите	Дихотомна, 0/1	
		INPSNM	Нови или значително усъвършенствани процеси, нови за пазара	Дихотомна, 0/1	
	Иновации, свързани с разходи	RRDINX	Собствени разходи за НИРД	Дискретна	
		RRDEXX	Придобити отвън разходи за НИРД	Дискретна	
		RMACX	Придобити машини, съоръжения и софтуер	Дискретна	
		ROEKX	Придобити други знания от вън	Дискретна	
		RTOT	Общо разходи за иновации	Дискретна	
	Организационни и маркетингови иновации	RTR	Обучение на персонала	Дихотомна, 0/1	
		RMAR	Дейности за въвеждане на пазара на стоки и услуги, включително проучване на пазара и рекламиране	Дихотомна, 0/1	
		RPRE	Процедурни и технически решения, необхванати другде	Дихотомна, 0/1	
		ORGPUB	Нови бизнес практики за организиране на процедури	Дихотомна, 0/1	
		ORGWKP	Нови методи за организиране на служебните си отговорности и вземане на решения	Дихотомна, 0/1	
		ORGEXR	Нови методи за организиране на външните отношения с фирми или публични институции	Дихотомна, 0/1	
		MKTDGP	Значителни промени в дизайна или опаковката на стоката или услугата	Дихотомна, 0/1	
		MKTPDP	Нови методи или техники за популяризиране на продуктите	Дихотомна, 0/1	
		MKTPDL	Нови методи за позициониране на продукта или канали за реализация	Дихотомна, 0/1	
		MKTPRI	Нови методи за ценообразуване на стоки и услуги	Дихотомна, 0/1	
		Иновации свързани с опазване на околната среда	ECOMAT	Съкращаване на използваните материали	Дихотомна, 0/1
			ECOEN	Съкращаване на използваната енергия	Дихотомна, 0/1
	ECOCO		Намаляване на емисиите от CO ₂	Дихотомна, 0/1	
	ECOSUB		Смяна на материали с по-малко замърсяващи или опасни	Дихотомна, 0/1	
	ECOPOL		Намаляване на замърсяването на почвата, водата, шума или въздуха	Дихотомна, 0/1	
	ECOREC		Намаляване на отпадъчните води или материалите	Дихотомна, 0/1	
	ECOENU		Намаляване на енергийното потребление (от крайния потребител)	Дихотомна, 0/1	
	ECOPOS		Намаляване на замърсяването на въздуха, водата, почвата или шума (от крайния потребител)	Дихотомна, 0/1	
	ECOREA		Подобрено рециклиране на продукта след употреба (от крайния потребител)	Дихотомна, 0/1	
	ENVI D		Процедура за подобряване на въздействието върху околната среда	Discrete, os.xs.1	

**Списък на икономическите сектори,
техните специфични иновационни коефициенти (CIS * KIA) и
секторните иновационни коефициенти по страни (CIS * KIA * PROD)**

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
M 721	Научноизследователска и развойна дейност в областта на естествените, медицинските, селскостопанските и техническите науки	0.82	1.18	0.35	0.53	0.82	1.28	2.12	1.19	0.36	0.97	1.27	0.90	3.04	0.92	0.73	1.26	0.83	0.79	1.03	0.83	0.65	0.71	0.37	0.79	0.57	0.88	1.26	0.86	1.73
J 582	Издаване на програмни продукти	0.66	0.95	0.28	0.43	0.66	1.03	1.70	0.96	0.29	0.78	1.02	0.72	2.45	0.74	0.59	1.01	0.67	0.64	0.83	0.67	0.52	0.57	0.30	0.64	0.46	0.71	1.02	0.70	1.39
M 722	Научноизследователска и развойна дейност в областта на обществените и хуманитарните науки	0.62	0.89	0.26	0.40	0.62	0.97	1.60	0.90	0.27	0.74	0.96	0.68	2.30	0.70	0.56	0.95	0.63	0.60	0.78	0.63	0.49	0.54	0.28	0.60	0.43	0.67	0.95	0.65	1.31
J 613	Спътникова далекосъобщителна дейност	0.60	1.31	0.25	0.93	0.89	1.65	0.43	0.93	1.26	1.32	1.31	1.41	1.29	1.03	0.66	3.67	0.78	0.81	1.87	1.09	0.96	1.69	0.27	1.04	1.09	1.33	1.03	1.07	1.26
C 212	Производство на лекарствени продукти	0.58	1.78	0.24	0.69	1.11	1.83	0.30	4.14	0.31	1.16	2.10	1.16	0.58	0.28	1.38	1.01	0.82	2.92	2.39	1.76	0.71	0.73	0.26	1.21	1.04	1.56	2.04	1.53	1.22
J 620	Дейности в областта на информационните технологии	0.58	0.83	0.24	0.38	0.58	0.90	1.50	0.84	0.25	0.69	0.90	0.64	2.15	0.65	0.52	0.89	0.59	0.56	0.73	0.59	0.46	0.50	0.26	0.56	0.41	0.62	0.89	0.61	1.22
J 612	Далекосъобщителна дейност по безжичен път	0.56	1.22	0.24	0.87	0.83	1.54	0.41	0.87	1.18	1.23	1.22	1.32	1.20	0.97	0.61	3.42	0.73	0.76	1.75	1.02	0.90	1.58	0.25	0.97	1.02	1.24	0.96	1.00	1.18
J 639	Други информационни услуги	0.55	0.79	0.23	0.36	0.55	0.86	1.42	0.80	0.24	0.65	0.85	0.60	2.04	0.62	0.49	0.85	0.56	0.53	0.69	0.56	0.44	0.48	0.25	0.53	0.39	0.59	0.85	0.58	1.16
C 211	Производство на лекарствени вещества	0.54	1.65	0.23	0.64	1.03	1.70	0.28	3.85	0.29	1.08	1.95	1.08	0.54	0.26	1.28	0.94	0.77	2.72	2.23	1.64	0.66	0.68	0.24	1.13	0.96	1.45	1.90	1.42	1.14
J 601	Създаване и излъчване на радиопрограми	0.52	0.62	0.22	0.38	0.58	0.70	0.21	0.43	0.41	0.53	0.65	0.44	0.46	0.29	0.19	0.67	0.35	0.93	0.56	0.51	0.46	0.39	0.24	0.48	0.51	0.54	0.50	0.49	1.10
J 602	Създаване и излъчване на телевизионни програми	0.52	0.62	0.22	0.38	0.58	0.70	0.21	0.43	0.41	0.53	0.65	0.44	0.46	0.29	0.19	0.67	0.35	0.93	0.56	0.51	0.46	0.39	0.24	0.48	0.51	0.54	0.50	0.49	1.10
C 202	Производство на пестициди и други агрохимикали	0.51	1.56	0.21	0.61	0.98	1.61	0.26	3.64	0.28	1.02	1.84	1.02	0.51	0.25	1.21	0.89	0.72	2.56	2.10	1.55	0.62	0.64	0.23	1.06	0.91	1.37	1.79	1.34	1.07
C 263	Производство на радио-, телевизионна и далекосъобщителна техника	0.49	0.87	0.21	0.32	0.74	1.01	0.35	1.03	0.95	0.70	0.70	0.61	0.34	0.15	0.38	0.57	0.36	0.51	0.56	0.76	0.35	0.37	0.22	0.38	0.34	1.43	0.93	0.69	1.03
C 262	Производство на компютърна техника	0.48	0.86	0.20	0.31	0.72	0.99	0.34	1.01	0.93	0.69	0.69	0.60	0.34	0.15	0.38	0.56	0.36	0.50	0.55	0.74	0.34	0.37	0.22	0.38	0.33	1.40	0.92	0.68	1.01
C 265	Производство на уреди и апарати за измерване, изпитване и навигация; производство на часовници	0.48	0.86	0.20	0.31	0.72	0.99	0.34	1.01	0.93	0.69	0.69	0.60	0.34	0.15	0.38	0.56	0.36	0.50	0.55	0.74	0.34	0.37	0.22	0.38	0.33	1.40	0.92	0.68	1.01
C 303	Производство на въздухоплавателни и космически средства и техните двигатели	0.48	0.79	0.20	0.54	0.61	1.24	0.25	0.60	0.42	0.69	0.80	0.61	0.32	0.29	0.36	0.69	0.63	0.06	0.80	1.01	0.43	0.38	0.22	0.44	0.48	0.49	0.65	0.60	1.01

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
M 711	Архитектурни и инженерни дейности	0.48	0.69	0.20	0.31	0.48	0.75	1.24	0.70	0.21	0.57	0.74	0.53	1.78	0.54	0.43	0.74	0.49	0.46	0.60	0.49	0.38	0.42	0.22	0.46	0.34	0.52	0.74	0.51	1.01
C 266	Производство на излъчващи електромедицински и терапевтични апарати	0.46	0.82	0.19	0.30	0.69	0.95	0.33	0.97	0.89	0.66	0.66	0.57	0.32	0.14	0.36	0.54	0.34	0.48	0.53	0.71	0.33	0.35	0.21	0.36	0.32	1.34	0.88	0.65	0.97
C 304	Производство на бойни бронирани транспортни машини	0.43	0.71	0.18	0.48	0.55	1.11	0.22	0.53	0.37	0.62	0.71	0.55	0.29	0.26	0.32	0.62	0.56	0.05	0.71	0.91	0.38	0.34	0.19	0.40	0.43	0.44	0.58	0.54	0.91
M 702	Консултантски дейности в областта на управлението	0.43	0.62	0.18	0.28	0.43	0.67	1.11	0.62	0.19	0.51	0.67	0.47	1.59	0.48	0.39	0.66	0.44	0.42	0.54	0.43	0.34	0.37	0.19	0.42	0.30	0.46	0.66	0.45	0.91
M 701	Дейност на централни офиси	0.42	0.60	0.18	0.27	0.42	0.65	1.08	0.61	0.18	0.50	0.65	0.46	1.56	0.47	0.38	0.65	0.42	0.41	0.53	0.42	0.33	0.37	0.19	0.41	0.29	0.45	0.65	0.44	0.88
C 264	Производство на битова електроника	0.40	0.71	0.17	0.26	0.60	0.82	0.28	0.84	0.78	0.57	0.58	0.50	0.28	0.12	0.31	0.47	0.30	0.42	0.46	0.62	0.29	0.31	0.18	0.31	0.28	1.17	0.76	0.57	0.84
C 267	Производство на оптични уреди и елементи и фотографска техника	0.38	0.68	0.16	0.25	0.57	0.78	0.27	0.80	0.74	0.55	0.55	0.47	0.27	0.12	0.30	0.44	0.28	0.40	0.44	0.59	0.27	0.29	0.17	0.30	0.26	1.11	0.72	0.54	0.80
G 465	Търговия на едро с компютърна и комуникационна техника	0.38	0.82	0.16	0.34	0.48	0.59	0.19	0.74	0.52	0.50	0.64	0.47	0.31	0.45	0.24	0.84	0.64	0.27	0.74	0.57	0.36	0.20	0.17	0.38	0.31	0.58	0.57	0.40	0.80
J 619	Други далекосъобщителни дейности	0.38	0.83	0.16	0.59	0.57	1.04	0.27	0.59	0.80	0.83	0.83	0.90	0.82	0.65	0.42	2.32	0.49	0.51	1.19	0.69	0.61	1.07	0.17	0.66	0.69	0.84	0.65	0.68	0.80
M 741	Специализирани дейности в областта на дизайна	0.38	0.55	0.16	0.25	0.38	0.59	0.98	0.55	0.17	0.45	0.59	0.42	1.41	0.43	0.34	0.58	0.38	0.37	0.48	0.38	0.30	0.33	0.17	0.37	0.27	0.41	0.58	0.40	0.80
M 742	Дейности в областта на фотографията	0.38	0.55	0.16	0.25	0.38	0.59	0.98	0.55	0.17	0.45	0.59	0.42	1.41	0.43	0.34	0.58	0.38	0.37	0.48	0.38	0.30	0.33	0.17	0.37	0.27	0.41	0.58	0.40	0.80
M 743	Преводаческа дейност	0.38	0.55	0.16	0.25	0.38	0.59	0.98	0.55	0.17	0.45	0.59	0.42	1.41	0.43	0.34	0.58	0.38	0.37	0.48	0.38	0.30	0.33	0.17	0.37	0.27	0.41	0.58	0.40	0.80
M 749	Други професионални дейности, неклаифицирани другаде	0.38	0.55	0.16	0.25	0.38	0.59	0.98	0.55	0.17	0.45	0.59	0.42	1.41	0.43	0.34	0.58	0.38	0.37	0.48	0.38	0.30	0.33	0.17	0.37	0.27	0.41	0.58	0.40	0.80
C 201	Производство на основни химични вещества	0.37	1.13	0.16	0.44	0.71	1.17	0.19	2.64	0.20	0.74	1.34	0.74	0.37	0.18	0.88	0.64	0.53	1.86	1.52	1.12	0.45	0.46	0.17	0.77	0.66	0.99	1.30	0.97	0.78
C 291	Производство на автомобили и техните двигатели	0.37	0.61	0.16	0.41	0.47	0.96	0.19	0.46	0.32	0.53	0.61	0.47	0.25	0.22	0.28	0.54	0.48	0.04	0.62	0.78	0.33	0.29	0.17	0.34	0.37	0.38	0.50	0.46	0.78
C 204	Производство на почистващи, миещи, тоалетни и козметични препарати	0.36	1.10	0.15	0.43	0.69	1.14	0.18	2.57	0.20	0.72	1.30	0.72	0.36	0.17	0.86	0.62	0.51	1.81	1.48	1.09	0.44	0.45	0.16	0.75	0.64	0.97	1.27	0.95	0.76
M 712	Технически изпитвания и анализи	0.36	0.52	0.15	0.23	0.36	0.56	0.93	0.52	0.16	0.43	0.56	0.39	1.33	0.41	0.32	0.55	0.36	0.35	0.45	0.36	0.29	0.31	0.16	0.35	0.25	0.39	0.55	0.38	0.76
M 732	Проучване на пазари и изследване на общественото мнение	0.36	0.52	0.15	0.23	0.36	0.56	0.93	0.52	0.16	0.43	0.56	0.39	1.33	0.41	0.32	0.55	0.36	0.35	0.45	0.36	0.29	0.31	0.16	0.35	0.25	0.39	0.55	0.38	0.76
C 205	Производство на други химични продукти	0.34	1.04	0.14	0.40	0.65	1.07	0.17	2.43	0.18	0.68	1.23	0.68	0.34	0.16	0.81	0.59	0.48	1.71	1.40	1.03	0.42	0.43	0.15	0.71	0.61	0.91	1.19	0.90	0.72
J 611	Далекосъобщителна дейност чрез фиксирани мрежи	0.34	0.74	0.14	0.53	0.51	0.93	0.25	0.53	0.72	0.75	0.74	0.80	0.73	0.59	0.37	2.08	0.44	0.46	1.06	0.62	0.55	0.96	0.15	0.59	0.62	0.76	0.58	0.61	0.72

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
N 791	Туристическа агентска и операторска дейност	0.34	0.63	0.14	0.31	0.45	0.41	0.24	0.41	0.34	0.43	0.50	0.39	0.32	0.18	0.38	0.48	0.18	0.31	0.48	0.38	0.24	0.30	0.15	0.31	0.25	0.51	0.49	0.39	0.72
N 799	Други дейности, свързани с пътувания и резервации	0.34	0.63	0.14	0.31	0.45	0.41	0.24	0.41	0.34	0.43	0.50	0.39	0.32	0.18	0.38	0.48	0.18	0.31	0.48	0.38	0.24	0.30	0.15	0.31	0.25	0.51	0.49	0.39	0.72
C 271	Производство на електрически двигатели, генератори и трансформатори и апарати за управление и разпределение на електрическа енергия	0.32	0.57	0.13	0.21	0.48	0.66	0.23	0.67	0.62	0.46	0.46	0.40	0.22	0.10	0.25	0.37	0.24	0.33	0.37	0.49	0.23	0.24	0.14	0.25	0.22	0.93	0.61	0.45	0.67
D 351	Производство, пренос и разпределение на електрическа енергия	0.32	1.77	0.13	0.90	1.57	1.47	0.39	0.88	0.47	1.81	1.33	1.70	1.94	0.32	0.39	1.46	0.40	0.16	2.60	1.46	0.47	1.56	0.14	0.65	1.11	1.58	1.49	1.28	0.67
C 279	Производство на други електрически съоръжения	0.31	0.55	0.13	0.20	0.47	0.64	0.22	0.65	0.60	0.45	0.45	0.39	0.22	0.09	0.24	0.36	0.23	0.32	0.36	0.48	0.22	0.24	0.14	0.24	0.22	0.90	0.59	0.44	0.65
J 581	Издаване на книги, периодични издания и друга издателска дейност	0.31	0.58	0.13	0.24	0.36	0.47	0.21	1.18	0.20	0.47	0.44	0.40	0.26	0.16	0.24	0.39	0.22	0.29	0.54	0.63	0.26	0.33	0.14	0.26	0.40	0.65	0.48	0.41	0.65
C 268	Производство на магнитни и оптични носители, незаписани	0.30	0.54	0.13	0.19	0.45	0.62	0.21	0.63	0.58	0.43	0.43	0.37	0.21	0.09	0.24	0.35	0.22	0.31	0.34	0.46	0.21	0.23	0.14	0.23	0.21	0.87	0.57	0.42	0.63
C 289	Производство на други машини със специално предназначение	0.30	0.58	0.13	0.20	0.37	0.59	0.16	0.35	0.09	0.38	0.45	0.39	0.20	0.11	0.22	0.56	0.20	0.18	0.50	0.50	0.21	0.19	0.14	0.22	0.19	0.44	0.42	0.35	0.63
C 120	Производство на тютюневи изделия	0.29	0.49	0.12	0.22	0.41	0.31	0.15	0.65	0.21	0.31	0.35	0.31	0.13	0.11	0.17	0.28	0.14	0.18	0.69	0.36	0.19	0.20	0.13	0.22	0.29	0.41	0.44	0.40	0.61
J 631	Обработка на данни, хостинг и подобни дейности; web- портали	0.29	0.42	0.12	0.19	0.29	0.45	0.75	0.42	0.13	0.34	0.45	0.32	1.07	0.33	0.26	0.45	0.29	0.28	0.37	0.29	0.23	0.25	0.13	0.28	0.20	0.31	0.45	0.31	0.61
M 731	Рекламна дейност	0.29	0.42	0.12	0.19	0.29	0.45	0.75	0.42	0.13	0.34	0.45	0.32	1.07	0.33	0.26	0.45	0.29	0.28	0.37	0.29	0.23	0.25	0.13	0.28	0.20	0.31	0.45	0.31	0.61
C 203	Производство на бои, лакове и подобни продукти, печатарско мастило и китове	0.28	0.86	0.12	0.33	0.54	0.88	0.14	2.00	0.15	0.56	1.01	0.56	0.28	0.13	0.67	0.49	0.40	1.41	1.15	0.85	0.34	0.35	0.13	0.58	0.50	0.75	0.98	0.74	0.59
C 261	Производство на електронни елементи и печатни платки	0.27	0.48	0.11	0.17	0.41	0.56	0.19	0.57	0.52	0.39	0.39	0.34	0.19	0.08	0.21	0.31	0.20	0.28	0.31	0.42	0.19	0.21	0.12	0.21	0.19	0.79	0.51	0.38	0.57
C 281	Производство на машини с общо предназначение	0.27	0.52	0.11	0.18	0.34	0.53	0.14	0.31	0.08	0.34	0.40	0.35	0.18	0.10	0.19	0.51	0.18	0.16	0.45	0.45	0.19	0.17	0.12	0.20	0.17	0.40	0.38	0.31	0.57
C 206	Производство на изкуствени и синтетични влакна	0.26	0.80	0.11	0.31	0.50	0.82	0.13	1.86	0.14	0.52	0.94	0.52	0.26	0.13	0.62	0.45	0.37	1.31	1.07	0.79	0.32	0.33	0.12	0.54	0.46	0.70	0.91	0.68	0.55
C 284	Производство на обработващи машини	0.26	0.51	0.11	0.17	0.32	0.51	0.14	0.30	0.08	0.33	0.39	0.34	0.17	0.10	0.19	0.49	0.18	0.15	0.44	0.43	0.18	0.17	0.12	0.19	0.17	0.38	0.37	0.30	0.55
J 591	Производство и разпространение на филми и телевизионни предавания	0.26	0.32	0.11	0.14	0.23	0.28	0.09	0.32	0.28	0.30	0.30	0.32	0.27	0.11	0.08	0.41	0.12	0.19	0.31	0.20	0.13	0.25	0.12	0.21	0.12	0.21	0.26	0.25	0.55

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
J 592	Звукозаписване и издаване на музика	0.26	0.48	0.11	0.20	0.30	0.39	0.18	0.99	0.17	0.39	0.37	0.33	0.22	0.13	0.21	0.32	0.18	0.24	0.46	0.53	0.22	0.27	0.12	0.22	0.33	0.55	0.40	0.34	0.55
C 325	Производство на медицински и зъболекарски инструменти и средства	0.25	0.34	0.11	0.13	0.30	0.29	0.07	0.18	0.09	0.20	0.29	0.23	0.18	0.11	0.12	0.33	0.07	0.21	0.32	0.28	0.10	0.09	0.11	0.15	0.14	0.23	0.18	0.22	0.53
C 235	Производство на цимент, вар и гипс	0.24	0.45	0.10	0.23	0.40	0.38	0.23	0.27	0.28	0.36	0.41	0.30	0.35	0.15	0.23	0.52	0.26	0.16	0.28	0.42	0.21	0.17	0.11	0.22	0.25	0.37	0.31	0.30	0.51
C 254	Производство на въоръжение и боеприпаси	0.24	0.44	0.10	0.18	0.28	0.41	0.17	0.24	0.18	0.33	0.34	0.28	0.23	0.17	0.19	0.50	0.13	0.15	0.36	0.45	0.18	0.13	0.11	0.18	0.32	0.40	0.37	0.25	0.51
C 272	Производство на акумулаторни батерии и акумулатори	0.24	0.43	0.10	0.16	0.36	0.49	0.17	0.50	0.47	0.34	0.35	0.30	0.17	0.07	0.19	0.28	0.18	0.25	0.28	0.37	0.17	0.18	0.11	0.19	0.17	0.70	0.46	0.34	0.51
C 282	Производство на други машини с общо предназначение	0.24	0.47	0.10	0.16	0.30	0.47	0.13	0.28	0.07	0.31	0.36	0.31	0.16	0.09	0.17	0.45	0.16	0.14	0.40	0.40	0.17	0.15	0.11	0.18	0.16	0.36	0.34	0.28	0.51
C 182	Възпроизвеждане на записани носители	0.23	0.43	0.10	0.18	0.27	0.35	0.16	0.88	0.15	0.35	0.32	0.30	0.19	0.12	0.18	0.29	0.16	0.21	0.40	0.47	0.19	0.24	0.10	0.20	0.30	0.49	0.36	0.30	0.48
C 275	Производство на битови уреди	0.23	0.41	0.10	0.15	0.35	0.47	0.16	0.48	0.45	0.33	0.33	0.29	0.16	0.07	0.18	0.27	0.17	0.24	0.26	0.36	0.16	0.18	0.10	0.18	0.16	0.67	0.44	0.33	0.48
D 352	Производство и разпределение на газообразни горива по газоразпределителните мрежи	0.23	1.27	0.10	0.65	1.13	1.05	0.28	0.63	0.34	1.30	0.96	1.22	1.39	0.23	0.28	1.05	0.29	0.12	1.87	1.05	0.34	1.12	0.10	0.47	0.80	1.14	1.07	0.92	0.48
C 110	Производство на напитки	0.22	0.37	0.09	0.17	0.31	0.23	0.12	0.49	0.16	0.23	0.27	0.23	0.10	0.08	0.13	0.21	0.11	0.14	0.52	0.27	0.14	0.15	0.10	0.17	0.22	0.31	0.33	0.31	0.46
C 293	Производство на части и принадлежности за автомобили	0.22	0.36	0.09	0.25	0.28	0.57	0.12	0.27	0.19	0.32	0.37	0.28	0.15	0.13	0.17	0.32	0.29	0.03	0.37	0.46	0.20	0.17	0.10	0.20	0.22	0.23	0.30	0.28	0.46
C 302	Производство на локомотиви, моторни вагони	0.22	0.36	0.09	0.25	0.28	0.57	0.12	0.27	0.19	0.32	0.37	0.28	0.15	0.13	0.17	0.32	0.29	0.03	0.37	0.46	0.20	0.17	0.10	0.20	0.22	0.23	0.30	0.28	0.46
F 411	Дейности по реализиране на инвестиционни проекти за сгради	0.21	0.32	0.09	0.10	0.22	0.20	0.10	0.21	0.18	0.23	0.25	0.20	0.21	0.12	0.12	0.23	0.08	0.12	0.27	0.32	0.18	0.09	0.10	0.13	0.18	0.19	0.21	0.21	0.44
G 466	Търговия на едро с други машини и оборудване със стопанско предназначение и части за тях	0.21	0.45	0.09	0.19	0.27	0.33	0.11	0.41	0.29	0.27	0.35	0.26	0.17	0.25	0.13	0.46	0.35	0.15	0.41	0.31	0.20	0.11	0.10	0.21	0.17	0.32	0.32	0.22	0.44
C 104	Производство на растителни и животински масла и мазнини	0.20	0.34	0.08	0.15	0.29	0.21	0.11	0.45	0.14	0.21	0.24	0.21	0.09	0.07	0.12	0.19	0.10	0.13	0.48	0.25	0.13	0.14	0.09	0.15	0.20	0.28	0.30	0.28	0.42
C 108	Производство на други хранителни продукти	0.20	0.34	0.08	0.15	0.29	0.21	0.11	0.45	0.14	0.21	0.24	0.21	0.09	0.07	0.12	0.19	0.10	0.13	0.48	0.25	0.13	0.14	0.09	0.15	0.20	0.28	0.30	0.28	0.42
C 244	Производство на основни благородни и други цветни метали	0.20	0.37	0.08	0.15	0.23	0.34	0.14	0.20	0.15	0.27	0.28	0.24	0.19	0.14	0.15	0.42	0.11	0.12	0.30	0.37	0.15	0.11	0.09	0.15	0.26	0.34	0.31	0.21	0.42
C 253	Производство на парни котли, без котли за централно отопление	0.20	0.37	0.08	0.15	0.23	0.34	0.14	0.20	0.15	0.27	0.28	0.24	0.19	0.14	0.15	0.42	0.11	0.12	0.30	0.37	0.15	0.11	0.09	0.15	0.26	0.34	0.31	0.21	0.42
C 309	Производство на други превозни средства	0.20	0.33	0.08	0.22	0.26	0.52	0.10	0.25	0.17	0.29	0.33	0.25	0.13	0.12	0.15	0.29	0.26	0.02	0.33	0.42	0.18	0.16	0.09	0.18	0.20	0.20	0.27	0.25	0.42

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
C 322	Производство на музикални инструменти	0.20	0.27	0.08	0.10	0.24	0.23	0.06	0.14	0.07	0.16	0.23	0.18	0.14	0.09	0.10	0.26	0.06	0.17	0.26	0.22	0.08	0.07	0.09	0.12	0.11	0.19	0.14	0.18	0.42
C 332	Инсталиране на машини и оборудване	0.20	0.27	0.08	0.10	0.24	0.23	0.06	0.14	0.07	0.16	0.23	0.18	0.14	0.09	0.10	0.26	0.06	0.17	0.26	0.22	0.08	0.07	0.09	0.12	0.11	0.19	0.14	0.18	0.42
H 491	Пътнически железопътен транспорт, междуселищен	0.20	0.37	0.08	0.18	0.26	0.24	0.14	0.24	0.20	0.25	0.30	0.23	0.19	0.11	0.22	0.28	0.11	0.18	0.28	0.23	0.14	0.17	0.09	0.18	0.15	0.30	0.29	0.23	0.42
L 682	Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти	0.20	6.08	0.08	0.55	1.49	3.16	0.36	2.21	17.61	1.98	3.74	7.04	0.75	0.26	0.80	2.87	2.40	1.53	2.62	1.92	0.67	3.02	0.09	2.68	1.20	1.66	1.50	1.27	0.42
M 691	Юридически дейности	0.20	0.29	0.08	0.13	0.20	0.31	0.52	0.29	0.09	0.24	0.31	0.22	0.74	0.23	0.18	0.31	0.20	0.19	0.25	0.20	0.16	0.17	0.09	0.19	0.14	0.22	0.31	0.21	0.42
N 821	Административни и спомагателни офис дейности	0.20	0.29	0.08	0.13	0.20	0.31	0.52	0.29	0.09	0.24	0.31	0.22	0.74	0.23	0.18	0.31	0.20	0.19	0.25	0.20	0.16	0.17	0.09	0.19	0.14	0.22	0.31	0.21	0.42
N 822	Дейност на телефонни центрове за услуги	0.20	0.29	0.08	0.13	0.20	0.31	0.52	0.29	0.09	0.24	0.31	0.22	0.74	0.23	0.18	0.31	0.20	0.19	0.25	0.20	0.16	0.17	0.09	0.19	0.14	0.22	0.31	0.21	0.42
N 823	Организиране на конгреси и търговски изложения	0.20	0.29	0.08	0.13	0.20	0.31	0.52	0.29	0.09	0.24	0.31	0.22	0.74	0.23	0.18	0.31	0.20	0.19	0.25	0.20	0.16	0.17	0.09	0.19	0.14	0.22	0.31	0.21	0.42
N 829	Спомагателно обслужване на стопанската дейност, некласифицирано другаде	0.20	0.29	0.08	0.13	0.20	0.31	0.52	0.29	0.09	0.24	0.31	0.22	0.74	0.23	0.18	0.31	0.20	0.19	0.25	0.20	0.16	0.17	0.09	0.19	0.14	0.22	0.31	0.21	0.42
C 105	Производство на мляко и млечни продукти	0.19	0.32	0.08	0.14	0.27	0.20	0.10	0.43	0.14	0.20	0.23	0.20	0.08	0.07	0.11	0.18	0.09	0.12	0.45	0.23	0.12	0.13	0.09	0.14	0.19	0.27	0.29	0.26	0.40
C 109	Производство на готови храни за животни	0.19	0.32	0.08	0.14	0.27	0.20	0.10	0.43	0.14	0.20	0.23	0.20	0.08	0.07	0.11	0.18	0.09	0.12	0.45	0.23	0.12	0.13	0.09	0.14	0.19	0.27	0.29	0.26	0.40
C 171	Производство на влакнести полуфабрикати, хартия и картон	0.19	0.35	0.08	0.15	0.22	0.29	0.13	0.72	0.12	0.29	0.27	0.24	0.16	0.10	0.15	0.24	0.13	0.18	0.33	0.39	0.16	0.20	0.09	0.16	0.24	0.40	0.29	0.25	0.40
C 221	Производство на изделия от каучук	0.19	0.34	0.08	0.16	0.26	0.29	0.03	0.17	0.14	0.26	0.25	0.23	0.14	0.14	0.19	0.24	0.12	0.14	0.26	0.30	0.14	0.13	0.09	0.16	0.14	0.29	0.26	0.19	0.40
E 360	Събиране, пречистване и доставяне на води	0.19	1.05	0.08	0.54	0.93	0.87	0.23	0.52	0.28	1.07	0.79	1.01	1.15	0.19	0.23	0.87	0.24	0.10	1.54	0.86	0.28	0.93	0.09	0.39	0.66	0.94	0.89	0.76	0.40
C 241	Производство на чугун, стомана и феросплави	0.18	0.33	0.08	0.14	0.21	0.31	0.13	0.18	0.14	0.25	0.26	0.21	0.17	0.13	0.14	0.38	0.10	0.11	0.27	0.34	0.13	0.10	0.08	0.13	0.24	0.30	0.28	0.19	0.38
C 232	Производство на огнеупорни изделия	0.17	0.32	0.07	0.16	0.28	0.27	0.17	0.19	0.20	0.25	0.29	0.21	0.25	0.10	0.16	0.37	0.18	0.11	0.20	0.30	0.15	0.12	0.08	0.15	0.18	0.26	0.22	0.21	0.36
C 321	Производство на бижута и подобни изделия	0.17	0.23	0.07	0.09	0.20	0.20	0.05	0.12	0.06	0.14	0.20	0.15	0.12	0.08	0.08	0.22	0.05	0.14	0.22	0.19	0.07	0.06	0.08	0.10	0.09	0.16	0.12	0.15	0.36
E 382	Обработване и обезвреждане на отпадъци	0.17	0.20	0.07	0.12	0.19	0.23	0.07	0.14	0.13	0.17	0.21	0.14	0.15	0.10	0.06	0.22	0.12	0.30	0.18	0.17	0.15	0.13	0.08	0.16	0.17	0.18	0.16	0.16	0.36
G 464	Търговия на едро с нехранителни потребителски стоки	0.17	0.37	0.07	0.15	0.22	0.26	0.09	0.33	0.23	0.22	0.29	0.21	0.14	0.20	0.11	0.37	0.29	0.12	0.33	0.25	0.16	0.09	0.08	0.17	0.14	0.26	0.26	0.18	0.36
G 479	Търговия на дребно извън търговски обекти	0.17	0.20	0.07	0.07	0.12	0.13	0.09	0.17	0.09	0.10	0.15	0.10	0.11	0.06	0.09	0.22	0.06	0.08	0.12	0.12	0.10	0.05	0.08	0.11	0.10	0.12	0.15	0.13	0.36

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
H 501	Пътнически морски и крайбрежен транспорт	0.17	0.32	0.07	0.16	0.22	0.20	0.12	0.20	0.17	0.21	0.25	0.19	0.16	0.09	0.19	0.24	0.09	0.15	0.24	0.19	0.12	0.15	0.08	0.16	0.13	0.26	0.24	0.19	0.36
H 502	Товарен морски и крайбрежен транспорт	0.17	0.32	0.07	0.16	0.22	0.20	0.12	0.20	0.17	0.21	0.25	0.19	0.16	0.09	0.19	0.24	0.09	0.15	0.24	0.19	0.12	0.15	0.08	0.16	0.13	0.26	0.24	0.19	0.36
H 503	Пътнически транспорт по вътрешни водни пътища	0.17	0.32	0.07	0.16	0.22	0.20	0.12	0.20	0.17	0.21	0.25	0.19	0.16	0.09	0.19	0.24	0.09	0.15	0.24	0.19	0.12	0.15	0.08	0.16	0.13	0.26	0.24	0.19	0.36
H 504	Товарен транспорт по вътрешни водни пътища	0.17	0.32	0.07	0.16	0.22	0.20	0.12	0.20	0.17	0.21	0.25	0.19	0.16	0.09	0.19	0.24	0.09	0.15	0.24	0.19	0.12	0.15	0.08	0.16	0.13	0.26	0.24	0.19	0.36
H 531	Дейност на пощи, предоставящи универсална пощенска услуга	0.17	0.37	0.07	0.26	0.25	0.47	0.12	0.26	0.36	0.37	0.37	0.40	0.37	0.29	0.19	1.04	0.22	0.23	0.53	0.31	0.27	0.48	0.08	0.29	0.31	0.38	0.29	0.30	0.36
C 103	Преработка и консервиране на плодове и зеленчуци, без готови ястия	0.16	0.27	0.07	0.12	0.23	0.17	0.08	0.36	0.11	0.17	0.19	0.17	0.07	0.06	0.09	0.15	0.08	0.10	0.38	0.20	0.10	0.11	0.07	0.12	0.16	0.23	0.24	0.22	0.34
C 239	Производство на изделия от други неметални минерали	0.16	0.30	0.07	0.15	0.27	0.26	0.16	0.18	0.18	0.24	0.27	0.20	0.23	0.10	0.15	0.35	0.17	0.11	0.18	0.28	0.14	0.12	0.07	0.15	0.17	0.25	0.21	0.20	0.34
C 323	Производство на спортни стоки	0.16	0.22	0.07	0.08	0.19	0.19	0.05	0.11	0.06	0.13	0.18	0.15	0.11	0.07	0.08	0.21	0.05	0.13	0.21	0.18	0.07	0.06	0.07	0.10	0.09	0.15	0.12	0.14	0.34
E 390	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	0.16	0.19	0.07	0.12	0.18	0.22	0.06	0.13	0.12	0.16	0.20	0.14	0.14	0.09	0.06	0.21	0.11	0.29	0.17	0.16	0.14	0.12	0.07	0.15	0.16	0.17	0.15	0.15	0.34
G 461	Търговия на едро чрез посредничество	0.16	0.34	0.07	0.14	0.20	0.25	0.08	0.31	0.22	0.21	0.27	0.20	0.13	0.19	0.10	0.35	0.27	0.11	0.31	0.24	0.15	0.08	0.07	0.16	0.13	0.24	0.24	0.17	0.34
G 469	Неспециализирана търговия на едро	0.16	0.34	0.07	0.14	0.20	0.25	0.08	0.31	0.22	0.21	0.27	0.20	0.13	0.19	0.10	0.35	0.27	0.11	0.31	0.24	0.15	0.08	0.07	0.16	0.13	0.24	0.24	0.17	0.34
H 495	Тръбопроводен транспорт	0.16	0.30	0.07	0.15	0.21	0.19	0.11	0.19	0.16	0.20	0.24	0.18	0.15	0.09	0.18	0.23	0.08	0.14	0.23	0.18	0.11	0.14	0.07	0.15	0.12	0.24	0.23	0.18	0.34
I 552	Туристическо и друго краткосрочно настаняване	0.16	0.17	0.07	0.05	0.09	0.09	0.04	0.09	0.17	0.20	0.15	0.12	0.12	0.09	0.06	0.13	0.04	0.09	0.14	0.14	0.08	0.06	0.07	0.09	0.07	0.09	0.11	0.11	0.34
N 771	Даване под наем и оперативен лизинг на автомобили	0.16	0.23	0.07	0.10	0.16	0.25	0.41	0.23	0.07	0.19	0.25	0.18	0.59	0.18	0.14	0.25	0.16	0.15	0.20	0.16	0.13	0.14	0.07	0.15	0.11	0.17	0.25	0.17	0.34
N 772	Даване под наем и оперативен лизинг на лични и домакински вещи	0.16	0.23	0.07	0.10	0.16	0.25	0.41	0.23	0.07	0.19	0.25	0.18	0.59	0.18	0.14	0.25	0.16	0.15	0.20	0.16	0.13	0.14	0.07	0.15	0.11	0.17	0.25	0.17	0.34
N 773	Даване под наем и оперативен лизинг на други машини и оборудване със стопанско предназначение	0.16	0.23	0.07	0.10	0.16	0.25	0.41	0.23	0.07	0.19	0.25	0.18	0.59	0.18	0.14	0.25	0.16	0.15	0.20	0.16	0.13	0.14	0.07	0.15	0.11	0.17	0.25	0.17	0.34
N 774	Оперативен лизинг на интелектуална собственост и сходни продукти, без обектите на авторско право	0.16	0.23	0.07	0.10	0.16	0.25	0.41	0.23	0.07	0.19	0.25	0.18	0.59	0.18	0.14	0.25	0.16	0.15	0.20	0.16	0.13	0.14	0.07	0.15	0.11	0.17	0.25	0.17	0.34

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
N 781	Посредническа дейност на агенции по наемане на работа	0.16	0.23	0.07	0.10	0.16	0.25	0.41	0.23	0.07	0.19	0.25	0.18	0.59	0.18	0.14	0.25	0.16	0.15	0.20	0.16	0.13	0.14	0.07	0.15	0.11	0.17	0.25	0.17	0.34
N 782	Предоставяне на работна сила за временна заетост	0.16	0.23	0.07	0.10	0.16	0.25	0.41	0.23	0.07	0.19	0.25	0.18	0.59	0.18	0.14	0.25	0.16	0.15	0.20	0.16	0.13	0.14	0.07	0.15	0.11	0.17	0.25	0.17	0.34
N 783	Други дейности по предоставяне на работна сила	0.16	0.23	0.07	0.10	0.16	0.25	0.41	0.23	0.07	0.19	0.25	0.18	0.59	0.18	0.14	0.25	0.16	0.15	0.20	0.16	0.13	0.14	0.07	0.15	0.11	0.17	0.25	0.17	0.34
C 242	Производство на тръби, кухи профили и фитинги за тях от стомана	0.15	0.27	0.06	0.12	0.17	0.26	0.11	0.15	0.11	0.20	0.21	0.18	0.14	0.11	0.12	0.32	0.08	0.09	0.23	0.28	0.11	0.08	0.07	0.11	0.20	0.25	0.23	0.16	0.32
C 273	Производство на изолирани проводници и електросталационни изделия	0.15	0.27	0.06	0.10	0.23	0.31	0.11	0.32	0.29	0.22	0.22	0.19	0.10	0.05	0.12	0.17	0.11	0.16	0.17	0.23	0.11	0.11	0.07	0.12	0.10	0.44	0.29	0.21	0.32
C 274	Производство на лампи и осветители	0.15	0.27	0.06	0.10	0.23	0.31	0.11	0.32	0.29	0.22	0.22	0.19	0.10	0.05	0.12	0.17	0.11	0.16	0.17	0.23	0.11	0.11	0.07	0.12	0.10	0.44	0.29	0.21	0.32
C 283	Производство на машини за селското и горското стопанство	0.15	0.29	0.06	0.10	0.19	0.30	0.08	0.17	0.05	0.19	0.22	0.20	0.10	0.06	0.11	0.28	0.10	0.09	0.25	0.25	0.10	0.10	0.07	0.11	0.10	0.22	0.21	0.17	0.32
C 324	Производство на игри и детски играчки	0.15	0.20	0.06	0.08	0.18	0.18	0.04	0.11	0.05	0.12	0.17	0.14	0.11	0.07	0.07	0.20	0.04	0.12	0.19	0.17	0.06	0.06	0.07	0.09	0.08	0.14	0.11	0.13	0.32
M 692	Счетоводни и одиторски дейности; данъчни консултации	0.15	0.22	0.06	0.10	0.15	0.23	0.39	0.22	0.07	0.18	0.23	0.16	0.56	0.17	0.13	0.23	0.15	0.15	0.19	0.15	0.12	0.13	0.07	0.14	0.11	0.16	0.23	0.16	0.32
C 106	Производство на мелничарски продукти, нишесте и нишестени продукти	0.14	0.24	0.06	0.11	0.20	0.15	0.07	0.31	0.10	0.15	0.17	0.15	0.06	0.05	0.08	0.13	0.07	0.09	0.33	0.17	0.09	0.10	0.06	0.11	0.14	0.20	0.21	0.19	0.29
C 222	Производство на изделия от пластмаси	0.14	0.25	0.06	0.12	0.19	0.22	0.02	0.12	0.11	0.19	0.18	0.17	0.10	0.10	0.14	0.18	0.09	0.11	0.19	0.22	0.10	0.10	0.06	0.12	0.10	0.21	0.19	0.14	0.29
D 353	Производство и разпределение на топлинна енергия	0.14	0.77	0.06	0.39	0.69	0.64	0.17	0.39	0.21	0.79	0.58	0.74	0.85	0.14	0.17	0.64	0.18	0.07	1.14	0.64	0.21	0.68	0.06	0.28	0.48	0.69	0.65	0.56	0.29
I 559	Други места за настаняване	0.14	0.15	0.06	0.05	0.08	0.08	0.04	0.08	0.15	0.17	0.13	0.10	0.10	0.08	0.05	0.11	0.04	0.08	0.12	0.12	0.07	0.06	0.06	0.08	0.06	0.08	0.10	0.10	0.29
C 172	Производство на изделия от хартия и картон	0.13	0.24	0.05	0.10	0.15	0.20	0.09	0.49	0.09	0.20	0.18	0.17	0.11	0.07	0.10	0.16	0.09	0.12	0.23	0.26	0.11	0.14	0.06	0.11	0.17	0.27	0.20	0.17	0.27
C 181	Печатна дейност	0.13	0.24	0.05	0.10	0.15	0.20	0.09	0.49	0.09	0.20	0.18	0.17	0.11	0.07	0.10	0.16	0.09	0.12	0.23	0.26	0.11	0.14	0.06	0.11	0.17	0.27	0.20	0.17	0.27
C 231	Производство на стъкло и изделия от стъкло	0.13	0.25	0.05	0.12	0.22	0.21	0.13	0.15	0.15	0.19	0.22	0.16	0.19	0.08	0.12	0.28	0.14	0.09	0.15	0.23	0.11	0.09	0.06	0.12	0.14	0.20	0.17	0.16	0.27
C 234	Производство на други порцеланови и керамични изделия	0.13	0.25	0.05	0.12	0.22	0.21	0.13	0.15	0.15	0.19	0.22	0.16	0.19	0.08	0.12	0.28	0.14	0.09	0.15	0.23	0.11	0.09	0.06	0.12	0.14	0.20	0.17	0.16	0.27
C 245	Леене на метали	0.13	0.24	0.05	0.10	0.15	0.22	0.09	0.13	0.10	0.18	0.18	0.15	0.12	0.09	0.10	0.27	0.07	0.08	0.20	0.24	0.10	0.07	0.06	0.10	0.17	0.22	0.20	0.14	0.27
C 257	Производство на кухненски прибори, инструменти и железария	0.13	0.24	0.05	0.10	0.15	0.22	0.09	0.13	0.10	0.18	0.18	0.15	0.12	0.09	0.10	0.27	0.07	0.08	0.20	0.24	0.10	0.07	0.06	0.10	0.17	0.22	0.20	0.14	0.27

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
E 370	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води	0.13	0.15	0.05	0.10	0.14	0.18	0.05	0.11	0.10	0.13	0.16	0.11	0.12	0.07	0.05	0.17	0.09	0.23	0.14	0.13	0.11	0.10	0.06	0.12	0.13	0.13	0.12	0.12	0.27
C 252	Производство на котли за централно отопление и радиатори с неелектрическо загряване; производство на цистерни, резервоари и контейнери от метал	0.12	0.22	0.05	0.09	0.14	0.21	0.09	0.12	0.09	0.16	0.17	0.14	0.11	0.09	0.09	0.25	0.07	0.07	0.18	0.22	0.09	0.06	0.05	0.09	0.16	0.20	0.19	0.13	0.25
C 301	Строителство на плавателни съдове	0.12	0.20	0.05	0.13	0.15	0.31	0.06	0.15	0.10	0.17	0.20	0.15	0.08	0.07	0.09	0.17	0.16	0.01	0.20	0.25	0.11	0.09	0.05	0.11	0.12	0.12	0.16	0.15	0.25
G 462	Търговия на едро със селскостопански суровини и живи животни	0.12	0.26	0.05	0.11	0.15	0.19	0.06	0.23	0.16	0.16	0.20	0.15	0.10	0.14	0.07	0.26	0.20	0.09	0.23	0.18	0.11	0.06	0.05	0.12	0.10	0.18	0.18	0.13	0.25
G 467	Търговия на едро с неселскостопански междинни продукти, отпадъци и скрап	0.12	0.26	0.05	0.11	0.15	0.19	0.06	0.23	0.16	0.16	0.20	0.15	0.10	0.14	0.07	0.26	0.20	0.09	0.23	0.18	0.11	0.06	0.05	0.12	0.10	0.18	0.18	0.13	0.25
C 233	Производство на керамични изделия за строителството	0.11	0.21	0.05	0.10	0.18	0.18	0.11	0.12	0.13	0.16	0.19	0.14	0.16	0.07	0.10	0.24	0.12	0.07	0.13	0.19	0.09	0.08	0.05	0.10	0.12	0.17	0.14	0.14	0.23
C 259	Производство на други метални изделия	0.11	0.20	0.05	0.08	0.13	0.19	0.08	0.11	0.08	0.15	0.16	0.13	0.10	0.08	0.08	0.23	0.06	0.07	0.17	0.20	0.08	0.06	0.05	0.08	0.14	0.19	0.17	0.12	0.23
C 292	Производство на купета и каросерии за автомобили; производство на ремаркета и полуремаркета	0.11	0.18	0.05	0.12	0.14	0.29	0.06	0.14	0.10	0.16	0.18	0.14	0.07	0.07	0.08	0.16	0.14	0.01	0.18	0.23	0.10	0.09	0.05	0.10	0.11	0.11	0.15	0.14	0.23
C 329	Разнообразни производства, неклаифицирани другаде	0.11	0.15	0.05	0.06	0.13	0.13	0.03	0.08	0.04	0.09	0.13	0.10	0.08	0.05	0.05	0.14	0.03	0.09	0.14	0.12	0.05	0.04	0.05	0.07	0.06	0.10	0.08	0.10	0.23
F 429	Строителство на други съоръжения	0.11	0.17	0.05	0.05	0.11	0.10	0.05	0.11	0.09	0.12	0.13	0.10	0.11	0.06	0.06	0.12	0.04	0.06	0.14	0.17	0.10	0.05	0.05	0.07	0.09	0.10	0.11	0.11	0.23
L 683	Посредническа дейност по операции с недвижими имоти	0.11	3.34	0.05	0.30	0.82	1.74	0.20	1.21	9.68	1.09	2.06	3.87	0.41	0.14	0.44	1.58	1.32	0.84	1.44	1.06	0.37	1.66	0.05	1.47	0.66	0.91	0.82	0.70	0.23
C 236	Производство на изделия от бетон, гипс и цимент	0.10	0.19	0.04	0.09	0.17	0.16	0.10	0.11	0.11	0.15	0.17	0.13	0.15	0.06	0.10	0.22	0.11	0.07	0.12	0.18	0.09	0.07	0.05	0.09	0.11	0.16	0.13	0.12	0.21
F 422	Строителство на преносни и разпределителни проводни и мрежи	0.10	0.15	0.04	0.05	0.10	0.09	0.05	0.10	0.08	0.11	0.12	0.09	0.10	0.06	0.06	0.11	0.04	0.06	0.13	0.15	0.09	0.04	0.05	0.06	0.08	0.09	0.10	0.10	0.21
I 553	Къмпинги и терени за каравани и къмпинг-автомобили	0.10	0.10	0.04	0.03	0.06	0.06	0.03	0.06	0.11	0.12	0.09	0.07	0.07	0.06	0.04	0.08	0.03	0.05	0.09	0.09	0.05	0.04	0.05	0.06	0.04	0.06	0.07	0.07	0.21
C 102	Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия	0.09	0.15	0.04	0.07	0.13	0.10	0.05	0.20	0.06	0.09	0.11	0.10	0.04	0.03	0.05	0.09	0.04	0.06	0.21	0.11	0.06	0.06	0.04	0.07	0.09	0.13	0.14	0.13	0.19
C 132	Производство на тъкани	0.09	0.12	0.04	0.04	0.08	0.11	0.02	0.07	0.04	0.06	0.10	0.08	0.04	0.02	0.03	0.16	0.02	0.03	0.13	0.10	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04	0.07	0.08	0.09	0.19

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
C 255	Коване, шамповане и валцуване на метал; прахова металургия	0.09	0.16	0.04	0.07	0.10	0.15	0.06	0.09	0.07	0.12	0.13	0.11	0.09	0.07	0.07	0.19	0.05	0.06	0.14	0.17	0.07	0.05	0.04	0.07	0.12	0.15	0.14	0.09	0.19
C 331	Ремонт на метални изделия, машини и оборудване	0.09	0.12	0.04	0.05	0.11	0.11	0.03	0.06	0.03	0.07	0.10	0.08	0.06	0.04	0.04	0.12	0.03	0.07	0.12	0.10	0.04	0.03	0.04	0.05	0.05	0.08	0.06	0.08	0.19
G 453	Търговия с части и принадлежности за автомобили	0.09	0.15	0.04	0.05	0.08	0.09	0.07	0.10	0.08	0.09	0.11	0.08	0.07	0.04	0.05	0.11	0.04	0.06	0.11	0.08	0.11	0.08	0.04	0.08	0.07	0.08	0.10	0.10	0.19
G 474	Търговия на дребно в специализирани магазини с компютърна и комуникационна техника и битова електроника	0.09	0.10	0.04	0.04	0.07	0.07	0.05	0.09	0.05	0.05	0.08	0.05	0.06	0.03	0.05	0.11	0.03	0.04	0.06	0.06	0.05	0.03	0.04	0.06	0.05	0.06	0.08	0.07	0.19
H 492	Товарен железопътен транспорт	0.09	0.17	0.04	0.08	0.12	0.11	0.06	0.11	0.09	0.11	0.13	0.10	0.09	0.05	0.10	0.13	0.05	0.08	0.13	0.10	0.06	0.08	0.04	0.08	0.07	0.14	0.13	0.10	0.19
I 551	Hotели и подобни места за настаняване	0.09	0.09	0.04	0.03	0.05	0.05	0.02	0.05	0.10	0.11	0.08	0.07	0.07	0.05	0.03	0.07	0.02	0.05	0.08	0.08	0.05	0.04	0.04	0.05	0.04	0.05	0.06	0.06	0.19
C 139	Производство на други текстилни изделия	0.08	0.10	0.03	0.03	0.07	0.10	0.02	0.06	0.04	0.06	0.09	0.07	0.04	0.02	0.02	0.14	0.02	0.03	0.11	0.09	0.02	0.03	0.04	0.04	0.03	0.06	0.07	0.08	0.17
C 243	Производство на други продукти при първичната преработка на стомана	0.08	0.15	0.03	0.06	0.09	0.14	0.06	0.08	0.06	0.11	0.11	0.09	0.08	0.06	0.06	0.17	0.04	0.05	0.12	0.15	0.06	0.04	0.04	0.06	0.11	0.13	0.12	0.08	0.17
F 421	Строителство на пътища, вкл релсови	0.08	0.12	0.03	0.04	0.08	0.08	0.04	0.08	0.07	0.09	0.10	0.07	0.08	0.05	0.05	0.09	0.03	0.04	0.10	0.12	0.07	0.03	0.04	0.05	0.07	0.07	0.08	0.08	0.17
G 454	Търговия с мотоциклети и с части за тях, техническо обслужване и ремонт на мотоциклети	0.08	0.13	0.03	0.05	0.07	0.08	0.06	0.09	0.07	0.08	0.09	0.07	0.06	0.04	0.04	0.09	0.04	0.05	0.10	0.08	0.10	0.07	0.04	0.07	0.06	0.07	0.09	0.09	0.17
G 463	Търговия на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	0.08	0.17	0.03	0.07	0.10	0.12	0.04	0.16	0.11	0.10	0.13	0.10	0.06	0.10	0.05	0.18	0.13	0.06	0.15	0.12	0.08	0.04	0.04	0.08	0.07	0.12	0.12	0.08	0.17
H 522	Спомагателни дейности в транспорта	0.08	0.15	0.03	0.07	0.11	0.10	0.06	0.10	0.08	0.10	0.12	0.09	0.08	0.04	0.09	0.11	0.04	0.07	0.11	0.09	0.06	0.07	0.04	0.07	0.06	0.12	0.11	0.09	0.17
C 251	Производство на метални изделия за строителството	0.07	0.13	0.03	0.05	0.08	0.12	0.05	0.07	0.05	0.10	0.10	0.08	0.07	0.05	0.05	0.15	0.04	0.04	0.11	0.13	0.05	0.04	0.03	0.05	0.09	0.12	0.11	0.07	0.15
C 256	Друго металообработване	0.07	0.13	0.03	0.05	0.08	0.12	0.05	0.07	0.05	0.10	0.10	0.08	0.07	0.05	0.05	0.15	0.04	0.04	0.11	0.13	0.05	0.04	0.03	0.05	0.09	0.12	0.11	0.07	0.15
C 310	Производство на мебели	0.07	0.09	0.03	0.04	0.08	0.08	0.02	0.05	0.03	0.06	0.08	0.06	0.05	0.03	0.03	0.09	0.02	0.06	0.09	0.08	0.03	0.03	0.04	0.04	0.06	0.06	0.05	0.06	0.15
E 381	Събиране на отпадъци	0.07	0.08	0.03	0.05	0.08	0.09	0.03	0.06	0.05	0.07	0.09	0.06	0.06	0.04	0.03	0.09	0.05	0.13	0.08	0.07	0.06	0.05	0.03	0.06	0.07	0.07	0.07	0.15	
E 383	Рециклиране на материали	0.07	0.08	0.03	0.05	0.08	0.09	0.03	0.06	0.05	0.07	0.09	0.06	0.06	0.04	0.03	0.09	0.05	0.13	0.08	0.07	0.06	0.05	0.03	0.06	0.07	0.07	0.07	0.15	
F 432	Изграждане на инсталации	0.07	0.11	0.03	0.03	0.07	0.07	0.03	0.07	0.06	0.08	0.08	0.07	0.07	0.04	0.04	0.08	0.03	0.04	0.09	0.11	0.06	0.03	0.03	0.04	0.06	0.06	0.07	0.07	0.15
G 451	Търговия с автомобили	0.07	0.12	0.03	0.04	0.06	0.07	0.05	0.08	0.06	0.07	0.08	0.06	0.05	0.03	0.04	0.08	0.03	0.05	0.08	0.07	0.09	0.06	0.03	0.06	0.05	0.06	0.08	0.08	0.15

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
H 493	Друг пътнически сухопътен транспорт	0.07	0.13	0.03	0.06	0.09	0.08	0.05	0.08	0.07	0.09	0.10	0.08	0.07	0.04	0.08	0.10	0.04	0.06	0.10	0.08	0.05	0.06	0.03	0.06	0.05	0.11	0.10	0.08	0.15
N 801	Частна охранителна дейност, без използване на технически системи за сигурност	0.07	0.10	0.03	0.05	0.07	0.11	0.18	0.10	0.03	0.08	0.11	0.08	0.26	0.08	0.06	0.11	0.07	0.07	0.09	0.07	0.06	0.06	0.03	0.07	0.05	0.08	0.11	0.07	0.15
N 802	Дейности в областта на технически системи за сигурност	0.07	0.10	0.03	0.05	0.07	0.11	0.18	0.10	0.03	0.08	0.11	0.08	0.26	0.08	0.06	0.11	0.07	0.07	0.09	0.07	0.06	0.06	0.03	0.07	0.05	0.08	0.11	0.07	0.15
N 803	Дейности по разследване и издирване	0.07	0.10	0.03	0.05	0.07	0.11	0.18	0.10	0.03	0.08	0.11	0.08	0.26	0.08	0.06	0.11	0.07	0.07	0.09	0.07	0.06	0.06	0.03	0.07	0.05	0.08	0.11	0.07	0.15
C 101	Производство и преработка на месо; производство на месни продукти, без готови ястия	0.06	0.10	0.03	0.05	0.09	0.06	0.03	0.13	0.04	0.06	0.07	0.06	0.03	0.02	0.04	0.06	0.03	0.04	0.14	0.07	0.04	0.04	0.03	0.05	0.06	0.08	0.09	0.08	0.13
C 162	Производство на изделия от дървен материал, корк, слама и материали за плетене	0.06	0.09	0.03	0.03	0.07	0.07	0.03	0.05	0.02	0.05	0.06	0.05	0.05	0.03	0.03	0.10	0.01	0.03	0.04	0.08	0.03	0.02	0.03	0.03	0.04	0.08	0.08	0.05	0.13
H 521	Складиране и съхраняване на товари	0.06	0.11	0.03	0.06	0.08	0.07	0.04	0.07	0.06	0.08	0.09	0.07	0.06	0.03	0.07	0.08	0.03	0.05	0.08	0.07	0.04	0.05	0.03	0.06	0.04	0.09	0.09	0.07	0.13
C 131	Подготовка и предене на текстилни влакна	0.05	0.06	0.02	0.02	0.04	0.06	0.01	0.04	0.02	0.03	0.06	0.05	0.02	0.01	0.01	0.09	0.01	0.02	0.07	0.06	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.04	0.04	0.05	0.11
C 133	Облагородяване на прежди, платове и облекло	0.05	0.06	0.02	0.02	0.04	0.06	0.01	0.04	0.02	0.03	0.06	0.05	0.02	0.01	0.01	0.09	0.01	0.02	0.07	0.06	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.04	0.04	0.05	0.11
C 151	Обработка на кожи; производство на изделия за пътуване и сарашки изделия	0.05	0.06	0.02	0.02	0.04	0.06	0.01	0.04	0.02	0.03	0.06	0.05	0.02	0.01	0.01	0.09	0.01	0.02	0.07	0.06	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.04	0.04	0.05	0.11
C 237	Рязане, профилиране и обработване на строителни и декоративни скални материали	0.05	0.09	0.02	0.05	0.08	0.08	0.05	0.06	0.06	0.07	0.09	0.06	0.07	0.03	0.05	0.11	0.05	0.03	0.06	0.09	0.04	0.04	0.02	0.05	0.05	0.08	0.06	0.06	0.11
F 412	Строителство на жилищни и нежилищни сгради	0.05	0.08	0.02	0.02	0.05	0.05	0.02	0.05	0.04	0.05	0.06	0.05	0.05	0.03	0.03	0.05	0.02	0.03	0.07	0.08	0.04	0.02	0.02	0.03	0.04	0.04	0.05	0.05	0.11
G 475	Търговия на дребно в специализирани магазини с текстил, железария, стоки за обзавеждане и битови електроуреди	0.05	0.06	0.02	0.02	0.04	0.04	0.03	0.05	0.03	0.03	0.04	0.03	0.03	0.02	0.03	0.06	0.02	0.02	0.03	0.04	0.03	0.02	0.02	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04	0.11
G 477	Търговия на дребно в специализирани магазини с други нехранителни стоки	0.05	0.06	0.02	0.02	0.04	0.04	0.03	0.05	0.03	0.03	0.04	0.03	0.03	0.02	0.03	0.06	0.02	0.02	0.03	0.04	0.03	0.02	0.02	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04	0.11
H 532	Други пощенски и куриерски дейности	0.05	0.11	0.02	0.08	0.07	0.14	0.04	0.08	0.11	0.11	0.11	0.12	0.11	0.09	0.05	0.31	0.07	0.07	0.16	0.09	0.08	0.14	0.02	0.09	0.09	0.11	0.09	0.09	0.11
I 562	Приготвяне и доставяне на храна	0.05	0.05	0.02	0.02	0.03	0.03	0.01	0.03	0.05	0.06	0.05	0.04	0.04	0.03	0.02	0.04	0.01	0.03	0.04	0.04	0.03	0.02	0.02	0.03	0.02	0.03	0.03	0.04	0.11

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
N 811	Комплексно обслужване на сгради	0.05	0.07	0.02	0.03	0.05	0.08	0.13	0.07	0.02	0.06	0.08	0.05	0.19	0.06	0.04	0.08	0.05	0.05	0.06	0.05	0.04	0.04	0.02	0.05	0.04	0.05	0.08	0.05	0.11
N 812	Дейности по почистване	0.05	0.07	0.02	0.03	0.05	0.08	0.13	0.07	0.02	0.06	0.08	0.05	0.19	0.06	0.04	0.08	0.05	0.05	0.06	0.05	0.04	0.04	0.02	0.05	0.04	0.05	0.08	0.05	0.11
N 813	Оформяне и поддържане на озеленени площи	0.05	0.06	0.02	0.04	0.06	0.07	0.02	0.04	0.04	0.05	0.06	0.04	0.04	0.03	0.02	0.06	0.03	0.09	0.05	0.05	0.04	0.04	0.02	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.11
B 081	Добив на скални материали, пясък и глина	0.04	0.10	0.02	0.04	1.61	0.06	0.03	0.09	0.04	0.08	0.07	0.11	0.12	0.03	0.03	0.11	0.01	0.03	1.82	0.13	0.05	0.03	0.02	0.04	0.05	0.07	0.16	0.54	0.08
C 107	Производство на хлябни и тестени изделия	0.04	0.07	0.02	0.03	0.06	0.04	0.02	0.09	0.03	0.04	0.05	0.04	0.02	0.01	0.02	0.04	0.02	0.03	0.10	0.05	0.03	0.03	0.02	0.03	0.04	0.06	0.06	0.06	0.08
C 143	Производство на други трикотажни изделия	0.04	0.05	0.02	0.02	0.03	0.05	0.01	0.03	0.02	0.03	0.04	0.04	0.02	0.01	0.01	0.07	0.01	0.01	0.06	0.05	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.03	0.03	0.04	0.08
F 439	Други специализирани строителни дейности	0.04	0.06	0.02	0.02	0.04	0.04	0.02	0.04	0.03	0.04	0.05	0.04	0.04	0.02	0.02	0.04	0.01	0.02	0.05	0.06	0.03	0.02	0.02	0.03	0.03	0.04	0.04	0.04	0.08
G 452	Техническо обслужване и ремонт на автомобили	0.04	0.07	0.02	0.02	0.04	0.04	0.03	0.04	0.03	0.04	0.05	0.04	0.03	0.02	0.02	0.05	0.02	0.03	0.05	0.04	0.05	0.03	0.02	0.04	0.03	0.04	0.04	0.04	0.08
G 471	Търговия на дребно в неспециализирани магазини	0.04	0.05	0.02	0.02	0.03	0.03	0.02	0.04	0.02	0.02	0.03	0.02	0.03	0.01	0.02	0.05	0.01	0.02	0.03	0.03	0.02	0.01	0.02	0.03	0.02	0.03	0.04	0.03	0.08
G 476	Търговия на дребно в специализирани магазини със стоки, предназначени за свободното време	0.04	0.05	0.02	0.02	0.03	0.03	0.02	0.04	0.02	0.02	0.03	0.02	0.03	0.01	0.02	0.05	0.01	0.02	0.03	0.03	0.02	0.01	0.02	0.03	0.02	0.03	0.04	0.03	0.08
C 141	Производство на облекло, без кожухарско	0.03	0.04	0.01	0.01	0.03	0.04	0.01	0.02	0.01	0.02	0.03	0.03	0.01	0.01	0.01	0.05	0.01	0.01	0.04	0.03	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.03	0.03	0.06
F 433	Довършителни строителни дейности	0.03	0.05	0.01	0.01	0.03	0.03	0.01	0.03	0.03	0.03	0.04	0.03	0.03	0.02	0.02	0.03	0.01	0.02	0.04	0.05	0.03	0.01	0.01	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.06
H 494	Товарен автомобилен транспорт и услуги по преместване	0.03	0.06	0.01	0.03	0.04	0.04	0.02	0.04	0.03	0.04	0.04	0.03	0.03	0.02	0.03	0.04	0.02	0.03	0.04	0.03	0.02	0.03	0.01	0.03	0.02	0.05	0.04	0.03	0.06
C 142	Производство на облекло и изделия от кожухарски кожи	0.02	0.03	0.01	0.01	0.02	0.02	0.01	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02	0.01	0.00	0.01	0.03	0.00	0.01	0.03	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.04
C 152	Производство на обувки	0.02	0.03	0.01	0.01	0.02	0.02	0.01	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02	0.01	0.00	0.01	0.03	0.00	0.01	0.03	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.04
C 161	Разкрояване, рендосване и импрегниране на дървен материал	0.02	0.03	0.01	0.01	0.02	0.02	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01	0.03	0.00	0.01	0.01	0.03	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.03	0.03	0.02	0.04
F 431	Разчистване и подготовка на строителната площадка	0.02	0.03	0.01	0.01	0.02	0.02	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.03	0.03	0.02	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.04
G 473	Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.03	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01	0.04

Секторни иновационни коефициенти по страни

КИД 2008	Описание	Оценка CIS*KIA	CIS*KIA*PROD																											
			Белгия	България	Чехия	Дания	Германия	Естония	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Литва	Латвия	Люксембург	Унгария	Малта	Холандия	Австрия	Полша	Португалия	Румъния	Словения	Словакия	Финландия	Швеция	Великобритания	Норвегия
G 478	Търговия на дребно на открити щандове и пазари	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.03	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01	0.04
I 561	Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.04
B 051	Добив на антрацитни и черни въглища	0.01	0.02	0.00	0.01	0.40	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.03	0.03	0.01	0.01	0.03	0.00	0.01	0.45	0.03	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.04	0.14	0.02
B 052	Добив на кафяви и лигнитни въглища	0.01	0.02	0.00	0.01	0.40	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.03	0.03	0.01	0.01	0.03	0.00	0.01	0.45	0.03	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.04	0.14	0.02
B 061	Добив на нефт	0.01	0.02	0.00	0.01	0.40	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.03	0.03	0.01	0.01	0.03	0.00	0.01	0.45	0.03	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.04	0.14	0.02
B 062	Добив на природен газ	0.01	0.02	0.00	0.01	0.40	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.03	0.03	0.01	0.01	0.03	0.00	0.01	0.45	0.03	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.04	0.14	0.02
B 071	Добив на железни руди	0.01	0.02	0.00	0.01	0.40	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.03	0.03	0.01	0.01	0.03	0.00	0.01	0.45	0.03	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.04	0.14	0.02
B 072	Добив на уранови, ториеви и руди на цветни метали	0.01	0.02	0.00	0.01	0.40	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.03	0.03	0.01	0.01	0.03	0.00	0.01	0.45	0.03	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.04	0.14	0.02
B 091	Спомагателни дейности в добива на нефт и природен газ	0.01	0.02	0.00	0.01	0.40	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.03	0.03	0.01	0.01	0.03	0.00	0.01	0.45	0.03	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.04	0.14	0.02
B 099	Спомагателни дейности в добива, без добива на нефт и природен газ	0.01	0.02	0.00	0.01	0.40	0.01	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.03	0.03	0.01	0.01	0.03	0.00	0.01	0.45	0.03	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.04	0.14	0.02
C 191	Производство на кокс и продукти на коксуването	0.01	0.09	0.00	0.03	0.01	0.05	0.05	0.02	0.01	0.04	0.04	0.06	0.00	0.00	0.00	0.00	0.10	0.00	0.12	0.11	0.03	0.12	0.00	0.01	0.07	0.06	0.03	0.03	0.02
C 192	Производство на рафинирани нефтопродукти и брикети от въглища и торф	0.01	0.09	0.00	0.03	0.01	0.05	0.05	0.02	0.01	0.04	0.04	0.06	0.00	0.00	0.00	0.00	0.10	0.00	0.12	0.11	0.03	0.12	0.00	0.01	0.07	0.06	0.03	0.03	0.02
G 472	Търговия на дребно в специализирани магазини с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	0.01	0.01	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02
H 511	Пътнически въздушен транспорт	0.01	0.02	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.02
H 512	Товарен въздушен транспорт; космически транспорт	0.01	0.02	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	0.02
I 563	Дейност на питейни заведения	0.01	0.01	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.02
M 750	Ветеринарномедицинска дейност	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.02	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02
S 951	Ремонт на компютърна и комуникационна техника	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.02	0.03	0.01	0.00	0.01	0.02	0.01	0.04	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.02
S 952	Ремонт на лични и домакински вещи	0.01	0.01	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02

Тестване на алтернативни стойности за дефинираните параметри за бързо развиващите се предприятия

При определянето на маркера са тествани няколко алтернативни стойности за различните параметри:

Минимален размер на предприятието: 5 + или 10 + заети

В своето определение за бързо развиващи се предприятия, Програмите за предприемачески индикатор (EIP) използват като критерий минимум 10 заети в рамките на 3 годишния период на наблюдение. Направените тестове с минимум 5 не променят особено получените резултати в целия ЕС. Освен това високият растеж е по-малко значим за повечето малки предприятия, тъй като за предприятия със заетост минимум от 5 души високият растеж (20%) се постига с допълнителен служител. Ето защо, няма причина да не се приеме избора, направен в Програмите за предприемачески индикатор (EIP).

Заетост: Брой на заетите лица или брой на служителите (наетите)

Тези две величини са взети под внимание, защото (I), това са по-систематизирани променливи в международен план, (II) основната разлика между тях е, че първата включва самонаетите лица (предприятия с 0 служители). Това видимо не показва заетост в тези предприятия и е логично да не се обхващат.

Минимален годишен темп на нарастване: 7%, 10%, 20%

В своето определение за бързо развиващи се предприятия, Програмата избира минимален среден годишен темп на нарастване на заетостта или оборота от 20% . Растежът на заетостта е избран, защото е в съответствие с целите за растеж и работни места на стратегията "Европа 2020". Прагове за растеж от 7% и 10% са тествани за да бъде обхванат по-значителен дял от икономиката. Установено е, че най-добрият компромис между покритие и селективност се постига при 10% темп на нарастване.

Времеви период на нарастване: 3 години

В своето определение за бързо развиващи се предприятия, Програмата избира период от три последователни години със среден годишен темп на нарастване над прага. Друга стойност за времеви период не е тествана.

Тестовете с различни стойности на променливите са направени както за индикатора, така и за маркера.

Международна сравнимост

Важен аспект от разработването на индикатора е осигуряването на сравнимост на глобално ниво, за да имаме възможност за правене на сравнителен анализ между Европа и нейните основни партньори и конкуренти.

ОИСР извършва изследователска работа за разширяване покритието на страните от индикатора. Получени са данни от Бразилия, Китай, Индия и Нова Зеландия.

Изводът е, че **концепцията за индикатора води до добре обосновани и логични международни сравнения.**

Въпреки това, **възможността за предоставяне на данни с цел изчисляване на индикатора на международно ниво все още е ограничена от редица фактори.** Те са предимно от техническо естество и предполагат съвместни усилия на ОИСР и Комисията за преодоляването им:

Въпреки че статистическите търговски регистри са на разположение в страни като Бразилия, Канада, Нова Зеландия или Съединените щати, то правилно воден **регистър** не съществува в други големи световни икономики като Китай, Индия или Япония. За да се изчисли индикатора или маркера за тези страни може да се разчита единствено на данни от различни видове източници на фирмено ниво, с някаква представителност и проблеми с качеството. Например, наличната извадка за Китай покрива само производствени предприятия, докато същата за Индия предоставя информация за завода (на фирмено ниво), но отново най-вече в преработващата промишленост

Друг методологически въпрос е свързан с **индустриалните класификации**. Оценките за заетостта в иновативните предприятия с висок растеж (HGIEs), в момента зависят от големината на сектора или специфичните за него коефициенти. По-конкретно, заетостта в иновативните предприятия с висок растеж е приблизително равна на заетостта в предприятията с висок растеж, коригирана със специфичния за сектора иновационен коефициент. Системата, която се използва за определяне на секторите или техните тегла е тази на Класификацията на икономическите дейности (КИД, NACE). Страните извън ЕС използват

Международната система за индустриална класификация (МСИК, ISIC) или национални класификации, които се трансформират към международната (ISIC). Поради тази причина иновационните коефициенти за страните от ЕС се изчисляват за секторите по КИД (NACE), а за изчисляване на индикатора за страните извън ЕС се използват секторите по МСИК (ISIC). Базовите класификации, т.е. ISIC4 и NACE Rev.2 са идентични, (в NACE Rev.2 са добавени няколко агрегата на 3-цифрено ниво, които могат да бъдат създадени в SIC4 чрез агрегация на кодове на 3-цифрено ниво), но данните, които в момента са произведени от страните извън ЕС, не е задължително да бъдат на трицифрено ниво по МСИК (ISIC4). Следователно, методологията за трансформиране към NACE Rev.2 все още трябва да се разработва и тества.

В повечето неевропейски страни не съществуват официални данни за производителността на труда на секторно ниво.

Други фактори са свързани с липсата на спешни действия от страна на трети страни да предоставят необходимите данни. Най-често причините са свързани с бюджетните ограничения, пред които са изправени статистически служби на повечето страни от целия свят, но въпреки това трябва да произвеждат различни и по-трудни за изпълнение допълнителни данни.

Това е по-конкретно случаят с Канада и САЩ, когато през 2011 отговорните организации за събиране на данни за демографската бизнес статистика (Статистически институт на Канада и Бюрото по преброяване на населението на САЩ) не са предоставили подробни статистически данни, необходими за изчисляване на маркера. Дипломатическите усилия от страна на ОИСР и на Комисията ще бъдат необходими в това отношение, но само при наличие на яснота по отношение на индикатора на равнище ЕС

Дефиниции за индикатора

Това приложение обобщава въведените дефиниции за индикатора и маркера.

1. Дефиниция за индикатора

Иновационен индикатор, подкрепен от *Маркер за иновационна динамика*.

2. Икономическа характеристика на индикатора

Икономическата характеристика описва целта на индикатора и неговата икономическа логика.

Иновационен индикатор: Сума на заетите в икономическия сектор, умножена по иновационното представяне на сектора и разделена на общия брой на заетите в нефинансовата сфера на икономиката.

Маркер за иновационна динамика: Сума на заетите в бързо развиващите се предприятия на съответния сектор, умножена на иновационното представяне на сектора и разделена на общия брой на заетите в нефинансовата сфера на икономиката.

Иновационното представяне на сектора се измерва с иновационен коефициент, отразяващ неговата иновативност (на основата на данни от Проучването на иновациите в Общността (CIS)), интензитет на знанията (KIA) и принос за растежа и международната конкурентоспособност на икономиката (секторна производителност на труда PROD)

3. Статистическа характеристика на индикатора

Иновационният индикатор е **индекс**, изчислен въз основа на "кошница" от всички бизнес сектори на икономиката - с изключение на финансовите икономическите дейности – характеризиращи се с иновативност (CIS), интензивност на знания (KIA) и принос към икономиката (производителност на труда PROD), претеглени със съответната им заетост по отношение на общия брой на заетите в нефинансовата сфера на икономиката.

Накратко, статистическото определение за индикатора е: *Претегленото секторно иновационно представяне (CIS * KIA * PROD) с дела на заетите*

в сектора в общия брой на заетите в нефинансовата сфера на икономиката.

Маркерът за иновационна динамика се изчислява по начин, аналогичен на този за Иновационния индикатор: икономическите сектори, характеризиращи се със съответна степен на иновативност, интензитет на знание и принос към икономиката, се претеглят с дела на заетите в бързоразвиващите се предприятия на сектора в общата заетост в нефинансовия бизнес икономика.

Накратко, статистическото определение за маркера е: *Претегленото секторно иновационно представяне (CIS * KIA * PROD) с дела на заетите в бързоразвиващите се предприятия на сектора в общия брой на заетите в нефинансовата сфера на икономиката.*

4. Секторен иновационен коефициент

Иновационният коефициент y_i на икономическия сектор е резултат от следните *три оценки на сектора*: оценката за иновативност (CIS) - на основата на Проучването на иновациите в Общността, оценката за интензитет на знанията (KIA) и индекса на производителността на труда (PROD), който диференцира получените резултати за секторния коефициент по отделни страни.

Само в резултат на първите две оценки (за иновативност и интензитет на знанията) се получава иновационния коефициент на икономическия сектор, който е специфичен и един за всички страни.

5. Формула за изчисляване на индикатора и маркера

Иновационният **индикатор** за страната C (I_C) се изчислява както следва:

$$I_C = \sum_i y_{ic} \frac{E_{ic}}{\sum_i E_{ic}}$$

където:

E_{ic} е броят на заетите в сектор i в страна C

y_{ic} е иновационният коефициент на сектор i в страната C (т.е. иновационният коефициент на сектор i е умножен на индексна на производителността на труда в сектор i на страната C).

Маркерът за иновационна динамика на страната С (MID_C) се изчислява както следва:

$$MID_C = \sum_i y_{ic} \frac{E_{ic}^{HG}}{\sum_i E_{ic}}$$

където:

E_{ic}^{HG} е брой на заетите в бързо развиващите се предприятия в сектор i на страната С

y_{ic} е иновационният коефициент на сектор i на страната С (т.е. иновационният коефициент на сектор i е умножен на индексна на производителността на труда в сектор i на страната С

E_{ic} е брой на заетите в сектор i на страната С

При изчисляването на Иновационния индикатор и Маркера под икономически сектори се разбират бизнес секторите според Класификацията на икономическите дейности КИД 2008) на 3-цифрено ниво, с изключение на финансовите сектори (т.е. NACE Rev.2 секторите от В до N и S95, с изключение на сектор К).

6. Определения съгласно Регламент на Комисията (ЕО) 250/295 за прилагане на Регламент на Европейския парламент / Съвета (ЕО) 295/2008 относно структурната бизнес статистика

Код: 16 11 0

Име: Брой на заетите лица

Дефиниция

Броят на заетите лица се определя като брой на лицата, които работят в наблюдаваната единица (включително работещи собственици, партньори, работещи редовно в единицата и неплатените семейни работници, работещи в единицата), както и лица, които работят извън единица, но принадлежат към нея и получават възнаграждение от нея (например търговски представители, екипи за доставки за персонала, ремонт и поддръжка). Заетите включват лицата, отсъстващи за кратък период от време (например отпуск по болест, платен отпуск или специален отпуск), а също и тези, които са в стачка, но не и тези, които отсъстват за неопределен период от време. Също така се включват работниците на непълно работно време, които се разглеждат като такива в съответствие със законите на страната, и които са на ведомост, както и сезонните работници, чираците и надомните работници по ведомост.

Броят на заетите лица изключва работната ръка, предоставена на единицата от други предприятия, например лица, извършващи ремонт и дейности по поддръжка в единицата от името на други предприятия, както и тези на задължителна военна служба.

Неплатените семейни работници са лицата, които живеят със собственика на единицата и работят редовно за единица, но нямат трудов договор и не получават фиксирана сума за извършваната от тях работа. Това е ограничено до тези лица, които не са включени в платежната ведомост на друга единица като тяхна основна професия.

Забележка: За да се провери сравнимостта на данните е необходимо да се посочи дали доброволците са били включени под това наименование или не.

Броят на заетите лица се определя като средногодишна стойност, на базата на данни за всяко тримесечие от годината, с изключение на данните за дейностите, определени в раздел 3 от приложение V, VI и VII от Регламент (ЕО) № 295 / 2008, за които изчислението може да бъде направено въз основа на данни с по-ниска честота.

Връзка с отчетите на дружествата

Четвърта счетоводна директива: Директива на Съвета 78/660/ЕИО

Броят на заетите лица се записва в счетоводните отчети на дружествата (член 43 (9)).

Връзка с други променливи:

Броят на заетите лица може да бъде разделен на брой служители – наети лица (код 16 13 0) и неплатени заети лица (код 16 12 0).

Код: 16 13 0

Наименование: Брой служители (наети лица)

Дефиниция

Броят на служителите включва онези лица, които работят за един работодател, имат трудов договор и получават обезщетение под формата на надници, заплати, хонорари, бакшиши, заплащане на парче или възнаграждение в натура. (Всички лица, за които плащанията са резервирани под формата на разходи за персонала, същите трябва да бъдат включени в отчета за приходите и разходите на предприятието, дори ако в някои случаи не съществува трудов договор).

Отношение между работодател и служител съществува когато е налице формално или неформално споразумение между предприятието и служителя. То обикновено влиза в сила като доброволно споразумение между двете страни, при което лицето работи за предприятието срещу заплащане в пари или друго възнаграждение.

На един работник се изплаща надница или заплата в дадено предприятие, ако той или тя получават надница или заплата от предприятието, независимо от мястото, където се извършва работата (във или извън производствената единица). Например, един работник от агенция за временна заетост се счита за служител на агенцията за временна заетост, а не на предприятието (единицата-клиент), в което работи.

По-конкретно за наети лица се считат:

- Платени работещи собственици;
- Студенти, които имат официален ангажимент, според който те допринасят за производството на единица продукция в замяна на възнаграждение и / или образователни услуги;
- Служители, наети по договор, специално предназначен за насърчаване на наемането на безработни лица;
- Надомни работници, ако има изричното споразумение, че трудът им се заплаща въз основа на извършената работа и са включени във ведомостта.

Броят на наетите включва работниците на непълно работно време, сезонните работници, лица в стачка или в краткосрочен отпуск, но изключва тези в дългосрочен отпуск и доброволците.

Броят на наетите лица се определя по същия начин, както и този на заетите лица, а именно: броят на наетите се определя като средногодишна стойност, на базата на данни за всяко тримесечие от годината, с изключение на данните за дейностите, определени в раздел 3 от приложение VI от Регламент (ЕО) № 295/2008, за които изчислението може да бъде направено въз основа на данни с по-ниска честота.

Връзка с други променливи:

Част от броя на заетите лица (16 11 0)

Забележка

За допълнителна информация и въпроси можете да се обръщате към г-н Стефан Узунов, държавен експерт в отдел „Иновации и предприемачество“, към дирекция „Инвестиции, иновации и предприемачество“

Тел. 02 940 7249, електронна поща s.uzunov@mee.government.bg